

Nyerges András
Naplót írni: formát
adni az életnek

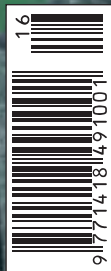
Szemkölcsonzés
Tarján Tamás
félcédulái

Kertész Ákos
Csak ami lesz,
az a virág

Írófaggató
Gyárfás Endre

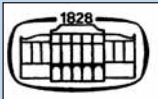
Ember és gondolat
Kun Miklós

Interjú
Giorgio Pressburgerrel
PüNKÖSTI Árpáddal
Veress Miklóssal
Zentai Péter Lászlóval

A fokozhatatlan hetes
Beszélgetés **Farkasházy Tivadarral**

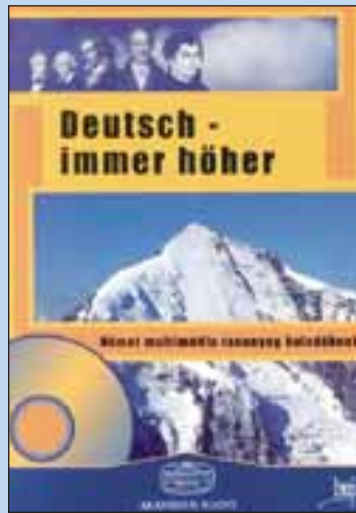
Fotó: Szabó J. Judit

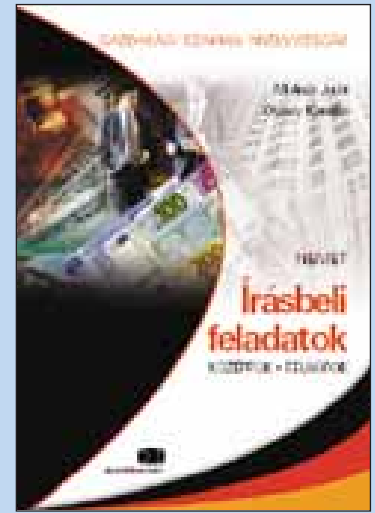
AZ AKADÉMIAI KIADÓ AJÁNLATA

STARTBAHN – német multimédia CD-ROM kezdőknek
A tananyag a mindennapi kommunikációban használható szókincset, nyelvtani magyarázatokat és bőséges mennyiségű, igényes kidolgozású feladatot ad – rajzokkal, fotókkal, videórészletekkel és hanganyaggal. A programban tesztek és nyelvi játékok is találhatóak.
(Ára: 7480 Ft – áfával)

DEUTSCH – IMMER HÖHER – német multimédia CD-ROM haladóknak
A tananyag szókincset, olvasás ill. hallás utáni szövegértést, valamint nyelvtani tudást fejlesztő modulja erős középhaladó nyelvtanulók interaktív nyelvtanára. A CD-ROM gazdag nyelvészeti és irodalmi egységei pedig a germanisztika iránt érdeklődők kincsesládái.
(Ára: 7480 Ft – áfával)

Molnár Judit – Olaszky Kamilla: ÍRÁSBELI FELADATOK – NÉMET A GAZDASÁGI SZAKMAI NYELVVIZSGÁK című sorozatban elsőként megjelenő kötet németül már jól tudó nyelvtanulóknak szól, akik közép- vagy felsőfokú gazdasági szakmai nyelvvizsgát szeretnének tenni. A könyvben található feladatok elvégzésével némi rutinra tehetnek szert, ugyanakkor tudásukat is ellenőrizhetik. Mindezt tehetik otthon, minden izgalom és stressz nélkül. A könyv két részből áll. Az első rész öt középfokú, a második rész öt felsőfokú feladatsort tartalmaz – mindkét szinthez mellékeljük a megoldási kulcsot is. (Ár: 1750 Ft – áfával)

A kiadványok megrendelhetők: AKADÉMIAI KIADÓ Vevőszolgálat
1117 Budapest, Prielle Kornélia u.4., Tel.:464-8200. Fax:464-8201
E-mail:custservice@akkrt.hu, www.akkrt.hu

A Helikon Kiadó ajánlata

Kovács Ákos: Játék a tűzzel

Fejezetek a magyarországi tűzijátékok és díszkivilágítások 15–20. századi történetéből

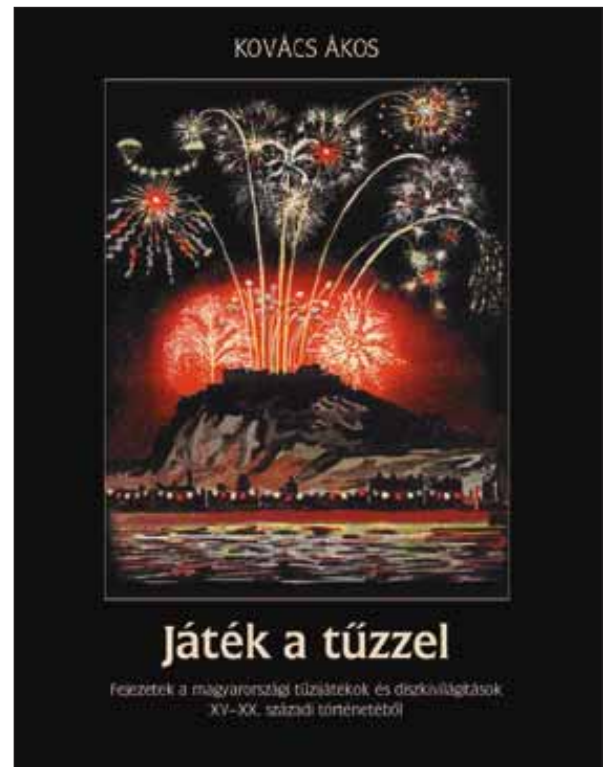
A kötet a pirotechnikai látványosságoknak a reneszánsztól napjainkig terjedő közel félezer éves hazai történetét tekinti át. Ezeket a látványosságokat főúri bevonulásokon, barokk színházi előadásokon, a reformkori bálakon és a legkülönbözőbb egyházi, társadalmi ünnepeken használták hol reprezentatív, hol hatalmi-legitimációs célokból. A hajdani uralkodók ünneplésétől eljutunk a Generalisszimusz születésnapjához, a „szabad május elsejék”-en át a századforduló látványos (?) kivilágításáig.

A könyvet gazdag illusztrációs anyag és eredeti forrásközlések teszik teljessé.

Megjelenése természetesen egybeesett az augusztus 20-i tűzijátékkal.

ISBN 963 208 714 3

2980 Ft

A könyv megrendelhető a Helikon Kiadónál: 1053 Budapest, Papnövelde utca 8.

Telefonon Borbíró Zsókanál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon, valamint megvásárolható a Helikon Könyvesházban: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

Hol vagyok?

Már megint forró nyarunk van. E számunk augusztus 23-án jelenik (jelent meg, lapzártája a nyári szünet miatt július 26-án lesz (volt) (vagy van?)), emiatt aztán, ami most mindenkit foglalkoztat, az a megjelenés pillanatában már múlt idő (ez az a versenyfutás az idővel, amiben a hozzánk hasonló kéthetilapok mindig lemaradnak, hacsak nem válnak időtlenné, amit viszont különböző okok miatt mégsem szeretnénk). Tehát most forró nyarunk van.

Legyen-e szobra Kádár Jánosnak, lehetnek-e melegprogramok a Szigeten, a tősgyökeres magyar szívűek átengedhetik-e az „idegen szívűeknek” az FTC-t... Forró nyarunk van.

Miközben éjszaka a forróság miatt álmatlanul hánykolódtam fekvőhelyemen, és még mindig előttem voltak a sokkoló képsorok (Fradi-szurkolók), amelyeket a sokkolás szándékával mutattak be a televíziós csatornák (ily módon, mint látható, velem nyert ügyük volt: sokkolódtam), feltettem magamnak a kérdést, amely a szakirodalom szerint nem igényel senkitől választást, merthogy szónoki (és úgyis maga a szónok válaszol rá):

Ez még mindig ugyanaz a Magyarország, ahol én megszülettem?

A szónok nem válaszol, hallgat, és nem ért semmit.

(Illetve hát dehogynem, persze, sok mindent értek, tudok, tudni vélek, de ezt mégsem érzem elegendőnek, s mindaz, amit tudok, tudni vélek, éppen a lényegét nem magyarázza meg... Mert a lényeg a lényeg.)

Emberek! Fehérek közt európaiak! Ki érti ezt?

Lehet, hogy mindannyian a saját virtuális Magyarországon élünk, és a határok spiritualizálódására nem kell várnunk az egységes Európa megszületéséig, az már most megtörtént, és a határok a „fejünkben” vannak (az agyunkban, a tudatunkban)? Az én Magyarországom nem a te Magyarországod, és útlevelem kell hozzá, ha át akarok menni? Azokon a Magyarországon én idegen vagyok, mint ahogy ők is idegenek az én Magyarországon.

„Kedves Mama! Itt most nagyon jó, fantasztikusan forró nyár van, csak napozunk itt, meg fejest ugrálunk a medencébe, és a doktor bácsi megígérte, ha jól viselkedünk, akkor vizet is tesznek bele.”

Kiss József

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

Zentai Péter László
az Olvasás Évéről
4. oldal

Beszélgetés
Farkasházy Tivadarral
5. oldal

Írófaggató
Gyárfás Endrét faggatta
Nádra Valéria
14. oldal

Tarján Tamás
Szemkölcsonzés
15. oldal

4 Az Olvasás Éve – karitatív akciótól a karácsonyi könyvvásárig
Interjú Zentai Péter Lászlóval
(K. J.)

5 A fokozhatatlan hetes
Beszélgetés Farkasházy Tivadarral
(Tausz Anikó)

6 Egy bölcs pesszimista
Beszélgetés Giorgio Pressburgerrel
(Alánt Andrea)

7 Interjú **Veress Miklóssal**
(Mátraházi Zsuzsa)

9 Interjú **Pünkösti Árpáddal**
(M. Zs.)

11 EMBER ÉS GONDOLAT
Kun Miklóssal
beszélget Nádor Tamás

12 Kertész Ákos
Csak ami lesz, az a virág

13 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András
Naplót írni: formát adni az életnek

14 ÍRÓFAGGATÓ
Gyárfás Endrét
kérdte Nádra Valéria

15 SZEMKÖLCSONZÉS
Tarján Tamás félcédulái

17 SIKERLISTA

19 KÖNYVAJÁNLÓ

23 MEGJELENT KÖNYVEK
2001. JÚLIUS 13–26.

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknél: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvhét@dpg.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: **Kiss József** • Főszerkesztő-helyettes: **Csokonai Attila** • Főmunkatárs: **Szikora Katalin** • Lapmenedzser: **Könnnyű Judit** • Művészeti vezető: **Szabó J. Judit** • Szedés, tördelés: **Recent Stúdió, Blasits Ildikó** • Nyomás: Grafika-Typopress Nyomda • Felelős vezető: **Farkas József** elnök-vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltékért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget • Terjeszti árusításban: a Magyar Lapker Rt., a Bibliofil Kft., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. • Külföldön előfizethető a Hungaropress Sajtóterjesztő címén: 1117 Budapest, Budafoki út 70., Hungarica E. C., 2013 Pomáz, Pf: 146. • Lapunk megjelenését támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Kulturális Alapprogram.

Az Olvasás Éve – karitatív akciótól a karácsonyi könyvvásárig

Az idei Ünnepi Könyvhéten, június 7-én elkezdődött az Olvasás Éve, majd beköszöntött a nyár. A nyár, ahogy a közbiedelem tartja, uborkaszезon, és bár az élet erre rendre rácsúfol, ez a közbiedelem mégis rendületlenül létezik. Az Olvasás Éve sem tart nyári szünetet, noha valóban nem ez a legpezsgőbb időszaka az eseménysorozatnak. Mégis lehet sorolni: életre kelt az Olvasás Éve honlapja, indulásra kész a Kamionja, elindult a Magyar Rádióban és a Magyar Televízióban az eseményhez kapcsolódóan a sorozat, melyben ismert személyiségek beszélnek az olvasásról, kedvenc könyveikről.

Az Olvasás Éve eseménysorozat egyik szervezője a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése, ennek igazgatóját, Zentai Péter Lászlót kérjük meg, mondja el lapunknak: milyen könyvszakmai rendezvényekre, programokra számíthatunk az év hátralevő részében?

– A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése, amelyik két és fél éven keresztül dolgozott azon, hogy megvalósuljon az Olvasás Éve, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumával kötött együttműködési megállapodás értelmében a könyves rendezvényeket és akciót szervezi. Úgy gondolom, miután ennek az évnek a meghatározó és fontos, az Olvasás Éve jegyében rendezendő könyves eseményeit nagy vonalakban megterveztük, tájékoztatunk is kell minden könyvszakmai szereplőt, egyszerűen azért, mert ezek a tervek csak az ő segítségükkel, együttműködésükkel valósulhatnak meg.

Fölsorolom időrendben azokat az eseményeket, amelyeket az Olvasás Éve akciósorozatának részeként elterveztünk, és amelyek már be is kerültek az országos programba.

Szeptember 8-án, az Írásbeliség Nemzetközi Napján egy nagyszabású, az egész országot megmozgató karitatív akciót szervezünk, annak a felszólításnak a jegyében, hogy „Segíts könyvvel, hogy mások is olvas-

hassanak!”. Ennek a karitatív akciónak a célja az, hogy mindenki elvigye központi gyűjtőhelyekre azokat a könyveit, amelyeket már kiolvasott és szívesen odaajándékozta azoknak, akiknek nincs arra pénzük, hogy megvásárolják. Ezekre a könyvekre nagyon sok helyen van szükség: kórházakban, szeretetthonokban, hátrányos helyzetű gyerekek iskoláiban, határon túli magyar iskolai közösségekben, egyházi közösségekben. A szervezéshez és a szétosztáshoz segítséget kérve megszólítjuk az összes vidéki önkormányzatot, hiszen saját területükön ők tudják legjobban, hogy kik tudnának közreműködni a könyvek összegyűjtésében, és hogy kiket, milyen intézményeket és szervezeteket kell segíteni. Az akció fővédnökéül megkértük az Olvasás Éve Védnöki Testületének egyik miniszter tagját, Harrach Péter szociális és családügyi minisztert, és Kozma atyának, a Máltai Szeretetszolgálat vezetőjének is kértük a segítségét. Az akciónak Budapesten lesz egy központi helyszíne, a Ganz Millenniumi Park, ahova a felajánlott könyveket várjuk, és ott egy egész napos kulturális és irodalmi műsort is rendezünk a Pentaton Kft.-vel közösen, mintegy kifejezve köszönetünket az adományozóknak, akik egy emléklapot is kapnak majd. Arra is gondunk lesz, hogy a beérkező könyvanyagot gondosan kiválogassák, tehát minden

intézmény, iskolai közösség olyan könyveket kap majd, amilyenek tényleg hasznosak lesznek számukra.

Két nagy határon túli akciót is szervezünk: október 22-től 24-ig, az október 25-én kezdődő Belgrádi Nemzetközi Könyvvásár előtt, a Vajdasági Magyar Szövetséggel együtt, amelynek elnöke Bordás Győző, a Fórum Kiadó igazgatója, Szabadkán, Zentán és Újvidéken szervezünk magyar könyvnapokat. Az Olvasás Éve Kamionja ezekben a napokban bejárja majd a Vajdaságot.

November 8-tól 10-ig lesz a határon túli magyar könyvkiadás legnagyobb szabású vására, a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár, az azt megelőző napokra szervezzük meg a Romániai Magyar Könyves Céhkel, Káli Király Istvánékkal közösen az erdélyi magyar könyves napokat, amelynek megrendezésében együttműködünk az Erdélyi Magyar Könyvklubot megalapító Magyar Könyvklubbal.

November 21–22-én lesz a Felsőoktatási Tankönyv és Szakkönyv Kiállítás és Vásár a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, amelyet idén az Olvasás Éve jegyében rendezünk meg. Itt a főiskolásokat és az egyetemi hallgatókat szólítjuk meg, ami első hallásra talán furcsának tűnhet, de ismerve az olvasás-szociológiai felmérések eredményeit, amelyek szerint a szövegértéssel, a kifejezőképességgel, az írásbeliséggel nem csupán az alsóbb fokú iskolákban küszködik a tanulók kisebb-nagyobb része, úgy gondolom, fontos, hogy a felsőfokon tanulóokra is gondoljunk.

Könyvszakmai szempontból a legnagyobb vásárlói kört megszólító rendezvény a kará-

csonyi könyvvásár. Ez az az időszak, amikor a magyarországi könyvforgalom egyharmada bonyolódik le, a karácsonyi ünnepek előtti két-három hétben. A szakma tájékoztató jellegű kereskedelmi akcióként kezeli a karácsonyi könyvvásárt, az Egyesülés nagy példányszámú katalógust ad ki, nagyszabású sajtótájékoztatót tart, hogy orientálja a vásárlókat. Ebben az évben arra gondoltunk, a könyvszakma vásárlókat, publikumot vonzó rendezvényeinek, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválnak, az Ünnepi Könyvhétnek a nagy sikerét tapasztalva, hogy ha találunk olyan helyszínt, amelyet „nem árnyékol be” a mindenfajta vásári kereskedelem kivonulása, ha találunk a könyvkultúra rangjához és az igényes könyvekhez méltó helyszínt, akkor egy nagy karácsonyi könyvvásárt fogunk szervezni. A helyszín kiválasztása sajnos hosszú procedura lesz, mert nincs Budapesten túl sok olyan épület, melyet méretei alkalmassá tesznek, és ez az összes többi szempontot megelőzi.

Ezek az ideai terveink, az Olvasás Éve azonban 2002 Ünnepi Könyvhetéig tart, ennek jegyében rendezzük jövőre a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivált és az Ünnepi Könyvhetet, és ahogy idén a Vajdaságban és Erdélyben, úgy jövőre a Felvidéken is szeretnénk rendezni magyar könyves napokat. Májusban a Gyermeknap alkalmából több mint egy évtizedes tetszhalál után újjáélesztjük a Gyermekkönyvnapokat, és ezzel a régóta hiányolt rendezvénnyel az Olvasás Évében teljessé válik a könyvszakma nagyközönséget megszólító és mozgósító kulturális akcióinak köre.

K. J.

A fokozhatatlan hetes

Beszélgetés Farkasházy Tivadarral, a Heti Hetesben a hetedikkel, hetedik könyve után (a Könyv7-ben)

Farkasházy Tivadar 1975-től a Rádióklub szerkesztője, 1980–83: a Mikroszkóp Színpad dramaturgia. 1986–87: az MTV Klub szerkesztőség-vezetője. 1989-től a Hócipő főszerkesztője, 1990 óta a Naptévé jegyzetője. A Karinthy-díj és a Pulitzer-díj kitüntetettje.

Művei: „Huszonkét bolond a Rádióklubból” (1987), „Mit is ír a hogyishívóják” (1988), „Tévések végjátéka” (1989), „Nem értem” (1994), „Atlással hócipőben” (1995), „Fülig Jimmy kiadatlan levelei” (1988), „Hetedik” (2001).

– Hetedik könyve már a címében is többféle jelentést hordoz. Hét helyen végezte tanulmányait, az a bizonyos Suzuki a hetedik autója volt, sőt a Heti Hetesben épp a hetedik helyet foglalja el. Úgy tartják, hét év alatt teljesen megváltozik az ember. Vonatkozik ez irodalmi vonzódásaira is?

– Korántsem. Nekem megvannak a magam irodalmi „szentjei”, akikért változatlanul rajongok. Hozzám a kelet-európai satirikus szerzők állnak a legközelebb, Ionesco, Hašek, Mrožek és Franz Kafka, akiről kevesen tudják, hogy satirikus vejeje is volt. A hazaiak közül Karinthy és Örkény.

Ez a műfaj a kis nemzetek sajátja. Nem véletlen, hogy Swiftet és Shaw-t a kis Írország adta a világnak. Olyan kompozícióban, mint Magyarországon, ennek külön jelentősége van. Szívem szerint létműfajnak nevezném ezt a humort, hiszen annak a létformának a kifejeződése, amelyben élünk és elődeink élni kényszerültek.

– Ezt a művét könyv alakú újságnak, regényes családja-kutatásnak nevezte. Mi adja ma az ősök keresésének aktualitását?

– Nagyon fontosnak tartom a familiáris hagyományok ápolását. Részben azért, mert hozzátartozóink addig élnek, ameddig van, aki emlékezzen rájuk. Meggyőződésem, hogy rendkívül érdekes lenne, ha mind többen próbálnák papírra vetni vagy csak fejben végiggondolni családjuk történetét. Allítoom, hogy amit e térségben végigéltünk, felér egy amerikai krimi izgalmaival. De van még

egy figyelemre méltó momentum. Ezekből a visszaemlékezésekből kirajzolódhat a magyarság sorsa is. Részben befogadó ország vagyunk, amely magába olvasztott számtalan nációt, nemzetiséget. De az is regisztrálható, milyen sokan rajzoltak ki innen a világba. Kisejlik az a fajta mentalitás, hogy a magyarság milyen találgató és milyen konstruktív módon képes magát feltalálni minden szituációban. Elsajátította azokat a túlélési technikákat, amelyek segítik a nehézségek áthidalását.

A legnagyobb erénynek ezt a változásra való készséget tartom. Ezért is előnyös humoristának lenni: nemcsak a dolgok fonákját, hanem minden rosszban a jót is fel lehet mutatni. Családfát írni olyan érzés, mint egy piramis tetején állni, ahonnan könnyű a visszatekintés. A hagyományaink ismerete teljesebbé teszi minden generáció életét.

– Lesz-e nyolcadik?

– Sajátos módon a hetediket szeretném kiegészíteni. A könyv megjelenése óta számos új dokumentumot kaptam kézhez. Így jelzést kaptam arról, hogy a Nobel-díjas Hevesy is hozzátartozó, mások arról tájékoztattak, hogy ükapám részese volt a szabadságharc komáromi csatájának. Eljuttattak hozzám egy korabeli Borsszem Jankót, amelynek címlapján egy nagybácsim látható, aki a maga korában híres parlamenti szónok volt.

Most több mint félszáz oldalon ezt a pótkötetet szeretném

megírni az új, kiegészítő adatok birtokában. A terv és az anyag megvan, csak egy jó cím kéne még.

– A Hócipő főszerkesztője, a Rádióklub szerkesztője, számtalan hobbi ismert a löversenyitől Wagnerig. Jut-e még ideje az olvasásra?

– Mindenekelőtt rengeteg újságot szoktam végiglapozni. De szabadságra Szársóra vagy húsz könyvvel vonulok el. Ezek sorában ott találhatók kedvenceim, a dokumentumkötetek. Elsősorban a XIX–XX. század történelme érdekel. De viszem magammal Esterházy, Lengyel László, Márton László, John Lukács, Parti Nagy Lajos, Moldova legújabb műveit. Itt jegyzem meg, hogy jómagam a hatvanas években Moldova satiráin nőttem fel és roppant hiányolom, hogy mostanában felhagyott a műfajjal. De nem mulasztom el tanulmányozni Orbán Viktor szerdai beszédeinek gyűjteményét. Kérdés, hogy miként hidalható át az a kikötés, hogy az író és elektronikus sajtóban előzetes engedély nélkül nem közölhetők belőle részletek.

– A Könyvhétén meghirdették az Olvasás Évét. Lát-e biztató reményt a Gutenberg-galaxis jövőjét illetően?

– Feltétlenül. A fiam például már inkább a képernyőre hagyatkozik. Próbálok neki elmagyarázni, hogy az olvasás és a számítógép között az a különbség, ami egy jó nő és a Playboy között. De ehhez az kell – folytatva a hasonlatot –, hogy a könyv, akár a nő, minél vonzóbb, izgalmasabb legyen. Fontos, hogy a külsejével is hódítson. Gondolok itt akár a betűtípusra is. Én a magam eddig megjelent hét könyvével ebből a szempontból nem vagyok elégedett. Az írásmű külső, dekoratív megjelenésével is kell hasonlítani. De tagadhatatlan, hogy napjaink ritmusa változott, felgyorsult a tempó. A nagyközönség már nem képes hosszú időt egy-egy regényfolyammal eltölteni. Inkább a rövid, gyorsan követhető cselekmények kötik le. Ezért is jó humoristának lenni, hiszen röviden, poentírozva tudunk egész folyamatokat érzékeltetni. Mondhatni, ez a gyorsítás műfaja.

– Angliában a legismertebb szatírokat kérték fel, hogy révükkön

visszacsalogassák a nagyközönséget a könyvek birodalmába.

– Helyes. Véleményem szerint a könyvszakmában is igazi sztárok kellene, akikre hallgat a nagyközönség, elfogadja értékeit. Ilyen egyéniség volt hajdan Abody Béla. De a közelmúltból is hozhatok példát. Szabó István filmajánlata a televízióban okos, értő szavakkal segített eligazodni a nézőnek a mozgóképvilágban. Szóval hiteles személyiségek kellene, akik az igazi irodalomra képesek irányítani a figyelmet. Egyben rámutatnak azokra a „mintha könyvekre”, amelyek írásműnek álcázva árulják a gagyi szemetet. Ebben a munkában szerintem nagy szerep hárul az értelmiségre. De ugyanakkor nem helyes, ha lenézzük a bestsellereket. Mondok egy példát. A Harry Potter-sorozat első sikere nyomán – ezt a Könyvhétén a kiadóktól hallottam – egyre többen keresik a régi, tartalmas ifjúsági regényeket is. Az ilyen árukapcsolás is hozzájárulhat az olvasás megszeretetéséhez. Emellett egy érdekes momentumra utaltak. Dívát lett manapság dedikált könyveket ajándékozni. Nemrég Jászberényben jártam és a könyvtáros az előző hat kötetem példányait íratta alá velem. Örömmel tapasztaltam, hogy a kötetek gyűrtek – tehát többek által olvasottak – voltak. Szóval igenis hiszek a Gutenberg-galaxis továbbélésében. S ha a mai olvasóközönség – mint említettem – a rohanó világban nehezen kezd neki egy nagy családregénynek, akkor ki kell találni az interpretáció más formáit.

Talán – a régi zsoltárok mintájára – részleteket kellene közölni, vagy egy-egy fejezetet rövid kivonatokban publikálni, hogy rákapjanak az ízére.

A figyelem felkeltése a lényeg. Ezért közlünk a Rádióklubban részleteket Esterházy könyvéből, gondolva arra, hogy ezáltal egymillió emberhez hozzuk közelebb az olvasás élményét.

– Mikorra tervezi az újabb kötetet?

– Arra kérem az olvasókat, hogy segítsenek új könyvem címét kifundálni. Törtem a fejem: a 8 és 1/2 már foglalt. Legyen talán 7 és 1/2? Vagy egyszerűen ennyi: „Félek”.

Tausz Anikó

Egy bölcs pesszimista

Olaszországban lett íróvá az 1937-ben született Giorgio Pressburger. A magyarországi olvasóközönség csak jóval később ismerhette meg írásait. Elsőnek A Fehér közök törvénye c., öt orvosnovellát tartalmazó kötetét. Különös, „négykezes” mű a Történetek a nyolcadik kerületből című novelláskötetet, amelyet ikertestvérével, Nicola-lal együtt írtak gyerekkoruk, múltjuk közös helyszínéről, a bétköznapi Józsefvárosról.

– Nagyon fiatalon, 1956-ban hagyták el testvérével Pestet. Felnőtt életüket már Olaszországban kezdték.

– Nicola jogot tanult, újságíró lett, én a római Nemzeti Színház Akadémián rendezőként szereztem diplomát.

– A rendezés mellett az írás mindig is jelen volt az életben, hiszen számos forgatókönyvet, rádiójátékot, színdarabot, cikket stb. írt. Érdekes módon, első elbeszélésének megjelenésére viszont igen sokáig kellett várni.

– Régen terveztem, hogy más műfajt is kipróbálok, de legalább három évtizednek kellett eltelnie ahhoz, hogy rászánjam magam első elbeszélésem megírására. Ekkor 45 éves voltam, az írás 1986-ban jelent meg.

– Azóta viszont majdnem minden évben megjelenik egy-egy elbeszélése, novelláskötete, regénye. Magyarországon legutóbb a Hetedik palotában című könyve, a Könyvhét alkalmából. Művei több mint tíz nyelven jelentek meg világszerte. Melyik műfaj áll a szívéhez legközelebb?

– Az elbeszélő irodalom. Ugyanakkor ezt lassabban írom, mint mást. Általában nincs kialakult rendem, hogy például a nap melyik szakaszában írok, különösebb kialakult, vagy kialakított szokásom sincs ezzel kapcsolatban. Régebben kis könyvekbe jegyzeteltem, ami eszembe jutott, ma már laptopot használok. Akkor írok, amikor kedvem van.

– Írásaiban többször orvosok a főszereplők. Miért?

– Tanultam biológiát – bár soha nem gyakoroltam – és szerettem volna ezt a tudásomat is felhasználni. Van egy bizonyos fokú beállítottságom a tudományra, és általa az élet nagy kérdéseire lehet bizonyos válaszokat kérni...

– Sokan Kafkához hasonlítják, s valóban, írásait egyfelől valami mély szomorúság hatja át, másfelől szereplői, mintha az időtől és a helyszínektől teljesen függetlenül létezhetnének.

– A hasonlításhoz nem tudok hozzászólni. Kafkának igen nagy csodálója vagyok, nemcsak az évszázad, de az évezred egyik legnagyobb írójának is tartom. Ami az írásaim hangvételét illeti, érdekes, amit

mond. Én, lehet, pesszimista ember vagyok, de nem vagyok szomorú. Ugyanakkor azt gondolom, az irodalomnak az igazi emberi érzésekre kell választ adnia, az élet nagy kérdéseire. Persze író, művész nem úgy lesz az ember, hogy állandóan

katartikus élményeket él át, s tudatosan akar nagy dolgokat írni. Nem. Az író, a művész nagyon sok minden hajtja abba az irányba, hogy kifejezze magát. A narcizmus, a haláltól való félelem, a kommunikációs vágy, az, hogy esetleg valami olyasmit tud nyújtani, ami kincsnek számít, s még ki tudja mennyi minden.

– *Ars poeticája?*

– Annak ellenére, hogy elavultnak látszik, de az élet nagy kérdéseivel még mindig lehet foglalkozni, sőt épp most van rá szükség igazán. Kis dolgokon keresztül azokat a nagy kérdéseket firtatni, amik az emberek sorsát illetik. Írásaim hősei

többnyire kisemberek, kispolgárok, közepes okosságú emberek, az ő történeteiken keresztül nagyon is jól lehet megközelíteni olyan kérdéseket, amit, mondjuk, sokan felteszünk magunknak – mi a szerepünk az életben?

– *Ön szerint az emberi karakterek, érzelmek az idők során változnak, vagy éppenséggel állandóak, változatlanok?*

– Vannak olyan dolgok, amik változatlanok, mint például az ember és a halál kapcsolata. Amióta a tudomány azzal foglalkozik, hogy miképp működik az agy, az ösztönök, azóta az ember másképp nézi önmagát is. Mindenki megkérdőjelezi – aki egy bizonyos oktatási fokra jut –, vajon mennyiben egy, már „elkészített mechanizmus” szolgálja, s mennyiben nem. Ez vonatkozik az érzelmekre, a szeretetre, a szerelemre is. A kutatásokkal, felfedezésekkel egyre több dologra jönnek rá, s az emberi magatartást is egész más szemszögből értékeli

– *Ki volt Önre eddigi élete során a legnagyobb hatással?*

– Egy zeneszerző, Bruno Maderna, ő már sajnos meghalt, és a szintén zeneszerző Luciano Berio.

– *A családján belül?*

– Az apámtól sok pozitív indítást kaptam. A család női oldaláról sajnos a sok szenvedést, a mély fájdalmat ismertem meg. Mit jelent egy nőnek, egy anyának a háború közepén egyedül maradni kisgyerekekkel. Apámtól az öröm érzését tanultam, akárcsak a már említett két zeneszerzőtől.

– *Melyik a domináns énje, mint a Magyarországi Olasz Kultúrintézet igazgatója, kultúrattasé, dráma-, regényíró, színházi rendező?*

– Ezt lehetetlen megmondani. Óriási öröm, a legszebb munka két nép

között kultúrát, kapcsolatot teremteni. A művészi feladatok pedig egy egységet alkotnak, amiből minden rész én vagyok, tehát lehetetlen bármelyiket is elhagyni, illetve kiemelni.

Alánt Andrea

„Két Veress Miklós volt”

Emlékdarabkák egy megkésett verseskönyv ürügyén

Kalandos története van Veress Miklós idején Könyvhétre megjelent verseskötetének. Az Éjjeli verőfény tizenöt éves, ballgatásnak tűnő periódus után látott napvilágot, de ez a szünet csak látszólagos volt, közben a költő alkotott, publikált. Hogy miért kellett mégis ennyit várni a kiadásra? Ennek okát kutattuk hosszúra nyúlt, csapongó beszélgetésünk során, amelyből csak monológreszletek közlését engedi meg a terjedelem.

– Az első kötetem, az *Erdő a vadaknak* című, majdnem ilyen keservesen jelent meg. Számtalanszor visszadobták, amibe majd' belehaltam Szegeden, ahol a Délmagyarországnál voltam belpolitikai újságíró. A Tiszába ugrottam. Kicsi volt a víz, kihúztak.

– A verseskönyv sikerének mámorában tovább írtam a költeményeimet. A *Mozgó Világ* elődjében közölt ciklusomért megkaptam a Petőfi-pályázat díját. De a huszoneves költőket nem akarták beengedni az irodalomba. A prózaíró nemzedék hamarabb szóhoz jutott. Amikor a pályánkat kezdtük, egyetemre jártunk, a hatvanas években ott volt egy híres nemzedék: Nagy Lászlóé, Juhász Ferencé, aztán a Tűztáncosoké. '57 után hagytak megszólalni néhány nagy költőt, Illyés Gyulától kezdve Weöres Sándorig, nekünk nem jutott hely. A mi generációnk olyan volt, mint a lyukacsos oldalú, fedélzet szintjéig vízbe merülő tiszai hajókba bedobott tavi hal, amelytől ez eljárás után azt várták, hogy folyóvíz-ízű, -szagú legyen; kénytelenek voltunk úszni az árral, vagy azzal szem-

ben anélkül, hogy valójában benne lennénk.

– Az első kötetemre József Attila-díjat kaptam. Addig megtúrt ember voltam Szegeden, utána egyből gyanús lettem. Két Veress Miklós volt: az egyik napi újságíró, aki pontosan tudja, melyik elvtárral hogyan kell viselkedni, a másik pedig a költő. Végül el kellett jönnöm. Budapesten rögtön szerződéskötést kaptam az Élet és Irodalomtól, adtak egy Mór-iczy-ösztöndíjat, azután jött a *Mozgó Világ*. Aczél elvtárs a KISZ KB-val találta ki, hogy kell a fiataloknak egy lap, amely avantgárd, de egyúttal szelepfunkciót is betölt. Kiszemeltek maguknak. Fölkerülésem után én egy ideig nem láttam a dolgok mögé, ők pedig úgy vélték, hogy a gondokkal küszködő írónak először megadnak mindent, aztán ő cserében teljesíti, amit kérnek tőle. Rá kellett jönniük, hogy törököt fogtak. Egy hónap alatt több fejtörést tudtam okozni, mint az összes konzervatív folyóirat együttvéve. Megjelenésről megjelenésre öt helyen, az Ifjúsági Lapkiadótól a VII. kerületi pártbizottságig kellett raportra mennem a letolásokért. Ezért is beszélt rá Bara-

bás János kulturális titkár, hogy fogadjam el a KISZ KB egyik díszpintyévé jelölésemet, mert így meg tudom védeni a lapot. Hatalom volt a kezemben. Addig is sok ellenséget sikerült szerezni, de ezt a lépésemet végképp felemásan értékeli az irodalmi világ. Pedig jót is tehetett ott az ember, lehetett pénzt szerezni fiatal íróknak, mert a KISZ-nek volt kerete a művészetekre. Most a képzőművészek, írókon kérjük számon, hogy ki tudunk harcolni nekik egy-egy ösztöndíjat?

– A leváltásom? Maróthy László első titkár irányvonal-változást követelt, cenzúrát, be akarta zúzatni az 1980-as novemberi számot. Megmondtam neki, ha ezt megteszi, odadobom neki a párttagkönyvem, és az nagyot fog durranni. A lap megjelent, a szerkesztőség megmaradt, de nekem távoznom illett... A '81-es márciusi lapot még előkészítettem, benne volt többek közt Géczy Jánosnak a narkóról készült mélyinterjúja. Ebből csak azok a lapszámok maradtak fenn, amelyeket mi küldtünk szét a szerkesztőségből, a többi bezúzatott.

– A *Mozgós* évek alatt elkoztam. A távozással esett egybe anyám halála. Még összepakoltam a holmiját, de utána csak arra ébredtem, hogy bent vagyok egy idegyógyintézetben. Lassan tértem vissza az életbe, túl nagy volt a sokk. Elkezdtem az ÉS-be írni, sorozatokat találtunk ki nekem. Az újabb csúcspontomat 1985-ben értem el, amikor megkaptam a második József Attila-díjamat a *Vakügetésre*, majd pedig előadták az *Égimódi csavargó* című gyerekmesém színpadi változatát, opera- és musical-átdolgozásokat készítettem, szerződésemek voltak. De az irodalompolitikában egyre feszültebbé vált a hangulat, szétszakadás fenyegette az Írószövetséget. Fekete Gyula hívott fel, hogy a szövetség főtítkári posztjára engem találnak alkalmasnak,

bennem van az utolsó reményük, mert a választmányban már csak két párttag maradt. Akkor még az voltam. Igent mondtam, s bár boldog vagyok, hogy az Írószövetség ma is létezik, el kell ismernem, hogy ez a vállalkozás volt életem legrosszabb üzlete. Az alatt a három év alatt kellett volna kiadni a válogatott műveimet. Ehelyett dolgoztam, mint egy megszállott. A leváltásom nevenséges módon történt: a mór megtette kötelességét, a mór mehet... Két-három évre megint gödörbe kerültem. Teljesen legyöngültem, tönkrementem. Írtam, rengeteget írtam, csak nem adtam ki a könyveimet. Tehetetlenség vett erőt rajtam. Fordítottam, dolgoztam színházaknak is, csak arra nem szántam kellő időt, figyelmet, hogy a rendszerváltozás idején alkalmazkodjam a megváltozott körülményekhez.

– Beadtam mindig egy-egy pályázatot, de valószínűleg az „előéletem” miatt gyanúsán néztek rám, vagy kerék-perc megmondták, hogy korábbi állásaim miatt itt meg amott ne is próbálkozzam. Átmenetileg ugyanis visszatértem szerzett és választott egyik hivatásomhoz, az újságíráshoz, de rövid Pesti Hírlapos és Új Demokratás időszakom után elhatároztam, hogy szabadúszó leszek – lényegében az vagyok a mai napig. De mind a két vagy több táborban, amelyik irányítja a magyar kultúrpolitikát, vagy ajánl, szponzorál, összegyűjtöttem jó néhány haragost annak ellenére, hogy íróársaim többsége, határon innen és túl, szeret. 1976 óta vagyok választmányi tag az Írószövetségben, azóta nem szavaztak ki, pedig sokakkal megtették. Az volt a baj, hogy versben, irodalomban gondolkodtam. Ha belpolitikai újságíróként figyelem az eseményeket, rájöhettem volna, hogy megváltozott a világ, más a módi: az író

Folytatás a 12. oldalon.

AZ ÉV KIADÓJA CÍMMEL KITÜNTETETT EURÓPA KÖNYVKIADÓ AJÁNLATA

ÚJRA KAPHATÓ SIKERKÖNYVEINK:

Gróf Edelsheim Gyulai Ilona
Horthy István kormányzóhelyettes özvegye
BECSÜLET ÉS KÖTELESSÉG I-II.
Ára: kötetenként 2500 Ft

Helen Fielding
BRIDGET JONES NAPLÓJA
Ára: 1500 Ft
Helen Fielding
MINDJÁRT MEGÖRÜLÖK!
Bridget Jones naplója 2.
Ára: 1700 Ft

TOVÁBBI ÚJDONSÁGAINKBÓL AJÁNLJUK

SZABÓ MAGDA: ZEUSZ KÜSZÖBÉN

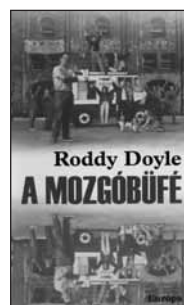
Ára: 1400 Ft

A Szabó Magda életműsorozat következő kötetében az író nő Athénbe, Epidaurosza, Rhodoszba, a szigetekre és városokba kalauzolja el az olvasót, s a hely szelleméhez méltó ironiával és önironiával írja le a csőstül rázúduló úti viszontagságokat. Könyvében nemcsak a görög táj és történelem elevenedik meg, hanem a minden napok Görögországa is, s benne a hatvanas évek kispénzű magyar turistáinak csetlése-botlása.

RODDY DOYLE: A MOZGÓBÜFÉ

Ára: 1600 Ft

A *Méregzsák* című regényből (és filmből) megismert Rabbitté család újabb történetei. A könyvből *A furgon* címmel nagy sikerű film is készült, melyet a magyar tévében is többször vetítettek.

PATRICIA CORNWELL: NYOM NÉLKÜL

Ára: 1200 Ft

Ezúttal is sorozatgyilkosság után nyomoz az amerikai író nő megszokott csapata, Kay Scarpetta igazságügyi orvosszakértő vezetésével.

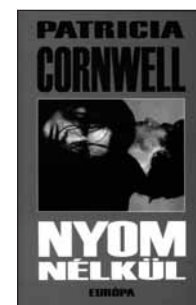
MARCELLO D'ORTA: HA NEM VOLNA NAGYAPÁM, KI KÉNE TALÁLNI

Unokák mondták nagyszülőkről. Ára: 1100 Ft

ELIZABETH WURTZEL: PROZAC-ORSZÁG

Ára: 1980 Ft

Fiatalon és depressziósan Amerikában. Az amerikai író nő alig múlt húszéves, amikor megírta ezt a könyvet depressziójának történetéről: vadul, teljesen kitérülve mesél a szüleihez fűződő és a depresszióját úgy-ahogy magyarázó kapcsolatáról, szenvedéseiről, őrült szerelmi és szexuális kalandjairól, pszichológusairól és pszichiátereiről, öngyilkossági kísérletéről, segítőkész egyetemi barátairól...

Újdonságaink megtalálhatók az Európa könyvesboltban (1081 Budapest, József krt. 18. Telefon: 334-21-12), a terjesztőket, viszonteladókat az Európa raktárház (1134 Budapest, Váci út 19. Telefon/fax: 320-94-55) szolgálja ki.

A KISS JÓZSEF KÖNYVKIADÓ AJÁNLATA

Kószeghy Elemér Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Reprint kiadás

Az 1936-ban kétnyelvű – magyar és német – kiadásban napvilágot látott mű a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Magyarország különböző részein már a XIV. századból megtaláljuk egymástól eltérő bélyegzések nyomait korabeli ötvösműveken. A XVI. századtól kezdve az ötvöstárgyak bélyegzése általánossá vált a céhekben, ha a bélyegzés módja nem is vált egységessé. 1867-től a fémfinomság vizsgálata állami hivatalok hatáskörébe került, s e téren az oszt-rákókéhoz hasonló fémjelzési rendszer lépett életbe. Ez az oka annak, hogy a Magyarországi ötvösjegyek... c. munka csak eddig az időpontig ismerteti a jeleket, hiszen azon túl már alig érdekli a művészettörténeti kutatást az ötvöstárgyak származása.

A mű napjainkra olyan könyvritkasággá vált, hogy antikváriumban, aukciókon is nagy szerencsével lehetett csak hozzájutni az eredeti kiadás példányaihoz.

Ára 5800 Ft, 5 példánytól 4930 Ft/példány

Megrendelhető, megvásárolható: Kiss József Könyvkiadó
1114 Budapest, Kanizsai utca 41.

Telefon/fax: 466-0703

A megrendeléseket postán, utánvétellel teljesítjük,
a postaköltséget felszámítjuk.

Kószeghy Elemér

Magyarországi
ötvösjegyek
a középkortól
1867-ig

Merkzeichen der
Goldschmiede Ungarns
vom Mittelalter bis 1867

Reprint kiadás

Eretnek párhuzamok (vagy) Hogyan születik a történelmi szociográfia?

Pünkösti Árpád a Rákosi-trilógiáról

Pünkösti Árpád befejezte a Rákosi-trilógiát: összeállt a politikusi pályakép. A szerzőt, aki tizenöt év alatt írta meg „népünk atyjának” életét, először arról kérdeztem, hogy történelmi személyiségnek nevezhetjük-e Rákosit.

– Azt hiszem, az a szerep, amit betöltött, mindenképpen történelmi személyiséggé teszi. Hitler vagy Sztálin is történelmi személyiség volt, megint más dolog, hogy szeretjük vagy nem szeretjük őket.

– *Eleve trilógia írására készült, vagy csak menet közben lett belőle három kötet?*

– A Kádár-rendszer megmutatásának a vágya vitt arra a nyolcvanas évek közepén, hogy Rákosiról írjak. A különbségeket és az azonosságokat akartam bemutatni. Mivel akkor szigorúan titkosak voltak a Rákosival kapcsolatos iratok, csak a hajdan a környezetéhez tartozókat lehetett megszólaltatni.

– *Hogyan lélt rájuk?*

– Huszár István egykori miniszterelnök-helyettes volt akkor a Párttörténeti Intézet igazgatója, aki rendkívül jó viszonyban volt az újságírókkal (és mellékesen a hajdani főtitkári bútorokat ebbe az irodába örökítették). Őt kérdeztem meg, tud-e valakit, aki Rákosi környezetében dolgozott. Hogyne, válaszolta, itt lent a raktárunkban található Bugyi Ica, aki felszolgált náluk. Az ő emlékei valóságos lavinát indítottak el, hisz ismerte a testőröket, vagy a gépkocsivezetőket, azok a fővádaszt és így tovább. Beszéltem vagy százötven emberrel, ám 1989-ben, amikor elkezdtem írni a könyvet, szóltak, hogy mehetek kutatni a levéltárba. Erkölcstelennek tartottam volna eljátszani azt, hogy a téma titkos dolog, amikor már csak rész-

ben volt az. Ekképp duzzadt a könyv trilógiává, így lett belőle – műfaját tekintve – történelmi szociográfia, és így lettem én botcsinálta történész. Meg kellett tanulnom kutatni és meg kellett ismerkednem az alapvető szakmai fogásokkal, hogy kiigazodjak a tonnákban mérhető levéltári és egyéb dokumentumok között. Pusztán a Rákosi-titkárság iratanyaga több tíz méter lehet. Izgalmas munka volt.

– *Talált-e ismert személyiségekre, netán még élőkre nézve kompromittáló adatokat? És ha igen, mit tett velük?*

– Az adott korban ezeket kikerülni sem lehetett volna, de nem vagyok híve a leleplezéseknek. Magyarozatként elég a saját példám: a Történeti Hivatalban mondták, kérjem ki a saját dossziémat is. Meglepettem, hogy Népszabadság-munkatárs és párttag létemre államellenes izgatás miatt folyt egy két és fél-évig tartó vizsgálat ellenem. Ez alapján elég furcsa képet lehetne festeni rólam. A Rákosi-korszak egyik jellemzője volt, a gyanús emberek bemocskolása. És mindenki gyanús volt. Százakat juttattak bitóra hamis vádakkal, az ártatlanul bebörtönzöttek, internáltak tízezreiről nem is beszélve. Olyan lépésekre kényszerítettek embereket, amelyekért elsősorban a rendszer ítéltethető el.

– *Tudom, hogy mindenkinek egyformán kedvesek a „gyermekai.” Mégis, a trilógia kötetei közül Önnek melyik a legfontosabb?*

– Remélem, hogy mindegyik megállja a helyét önmagában is. Mostanában elővettem az első kötetet és pírulva olvastam néhány setesuta megfogalmazását, vagy okoskodását. Úgy érzem, évről évre nőttem a feladattal. De szomorú is volna, ha nem a harmadik kötet lenne a legjobb.

– *Őn hogyan élte meg a Rákosi-időket?*

– A tetthelyen vagyunk, itt az én „bűnöm”. Vegyipari technikum hallgatóként, 1952 nyarán a Kőbányai Műanyaggyárban töltöttem a nyári gyakorlatot, és úgy kezdődik a munkanaplóm, hogy „Rákosi elvtárs megbízásából egy hónapon át tanulmányoztam a műszarugyártást”. Laborvezetőm, zárt ajtó mellett megkérdezte: hát, már szarunk sincs?

– *Tudja, kik a trilógia olvasói?*

– Természetesen a kort megélők az elsődleges érdeklődők, de – és ez nekem külön öröm –, középiskolások is dedikáltattak, akiket legfeljebb az hajthat, hogy megértsek nagyszüleiket, azt, hogy eleik miért tapsoltak Rákosinak, miért telepítették ki őket, vagy milyen volt az a kor, amelyben a szüleik diplomát szerezhettek, holott a nagyszülők esetleg nincstelen parasztok vagy szegény munkások voltak.

– *Milyen ismeretekkel rendelkeznek a tanulók a Rákosi-korszakról?*

– Meghívtak több alkalommal még középiskolákba is, igaz, általában történelmi szakkörbe, ilyenkor úgy vettem észre, hogy e szűk csoport alapvető tájékozottsága megfelelő, különösen, ha jó a történelemtanár. Ugyanakkor nagyon nagy a tudatlanság. Öreg hiba – amibe a politika, vagy az újságok is állandóan beleesnek –, hogy nem csupán tájékozatlanságból összemoszák a Kádár-kort és a Rákosi-rendszert. A parlamentben elhangzik, hogy Róth Mátyás ilyen, olyan volt. Aki felszólal Rákosi-ellen és szükségesnek tartja, hogy zsidó voltát kiemelje, legalább annyi tudjon, hogy Rosenfeldnek hívták!

– *Mit tart a két korszak közötti különbség legfontosabb ismérvének?*

– A Kádár-kornak is különböző időszakai voltak. Az első évek, 1956-tól 1960-ig erősen rokoníthatók a Rákosi-korral, míg az 1966–72 közötti reform időszak már-már a tagadása annak. Egy biztos: talán a legsötétebb barakkból lett az ország az ő idejében a tábor legvidámabb barakkja. Ez a sommás megállapítás millió-egy dolgot takar: a világra való nyitottságot, a többjelöltes parlamenti választást, az egypártrendszeren belüli majdhogynem többpártrendszert, azt, hogy amíg a Rákosi-kor gyakorlatilag csak a szegénység elosztása volt, a Kádár-korszakban elkezdődött a polgárosodás, már nem csupán a semmit osztották, hanem egyeseknek hétvégi telek, Trabant is jutott, milliók költözhetek új lakásba, még ha panelbe is. Ugyanakkor a III/III-as működése, és az, hogy a Kádár-érában is a Rákosi-időkből felvért nyilvántartásokat használták, bizony-bizony szerves kapcsolatot jelez a két rendszer között.

– *A mai politikának már semmilyen kapcsolata sincs ezekkel a visszasságokkal?*

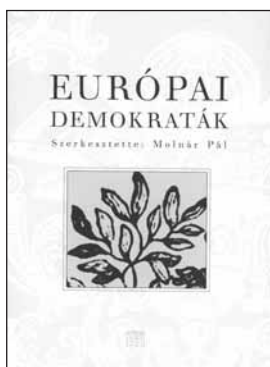
– Ez egy többpártrendszerű demokrácia. Épp ezért döbbenetes, hogy a rendszerváltás után bő évtizeddel bizonyos jelenségek még a Rákosi-rendszerre is emlékeztetnek. Ide sorolnám a szordínósabb ellenségkeresést, de a humortalanságot is. Vagy például a „mindent mi tudunk a legjobban”, a „mi megmondjuk”, „mi boldogítjuk a népet”, akarata ellenére is, mert mi tudjuk, hogy mire van szüksége... Nyugtalanító, hogy az ember ilyen eretnek párhuzamokra lelhet.

– *Min fog dolgozni ezután?*

– A baráti köröm természetesnek tartja, hogy könyv lesz *A szeplőtelen fogantatás*-ból, amelyet két és fél éve két újságoldalal folytatásban írok a Népszabadságban a FIDESZ korai történetéről. Magam még nem döntöttem erről.

Mátrabázi Zsuzsa

A KAIROSZ KIADÓ AJÁNLATA

Európai demokraták
Szerkesztette: Molnár Pál
1380 Ft
Versenyképes lehet-e a nemzetek Európája a globalizált kultúrájú övezetekkel? Mivel gazdagíthatja Magyarország az Európai Uniót? A magyar értelmiség hogyan teheti a köznapi gondolkodás részévé a demokrácia polgári minőségét? Ezekre és hasonló kérdésekre keresi a választ az interjúkötet, amelyben az állami élet vezető személyiségei mondják el véleményüket.

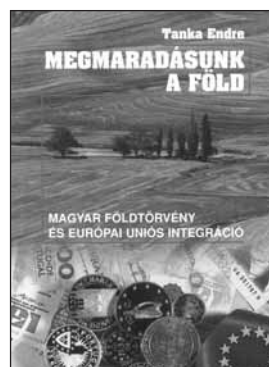
Csath Magdolna:
Kiút a globalizációs zsákutcából
1900 Ft
A kötet sokoldalúan mutatja be a globalizáció témakörét. Precíz megfogalmazásra törekszik, finn, osztrák, ausztrál, amerikai példákon keresztül vizsgálja a globalizáció hátterében munkáló erőket és érdekviszonyokat. Egyúttal kiutat is ajánl az útvesztőből, ezért foglalkozik a lokalizációval, a civil társadalom újjászületésével.

Albert Gábor:
Az öreg kutya vedleni készül
Esszék és eszmélések
1900 Ft

Az összegyűjtött esszékötetben a festő Mednyánszky László, a hadvezér Görgey Artúr, a meghurcolt Ravasz László püspök, az emigrációba kényszerített Vatai László filozófus mellett olvashatunk az elfelejtett Eötvös Károlyról, Szemere Bertalanról és Kodolányi Jánosról.

Tanka Endre:
Megmaradásunk a föld
Magyar földtörvény és Európai Unió csatlakozás
1700 Ft

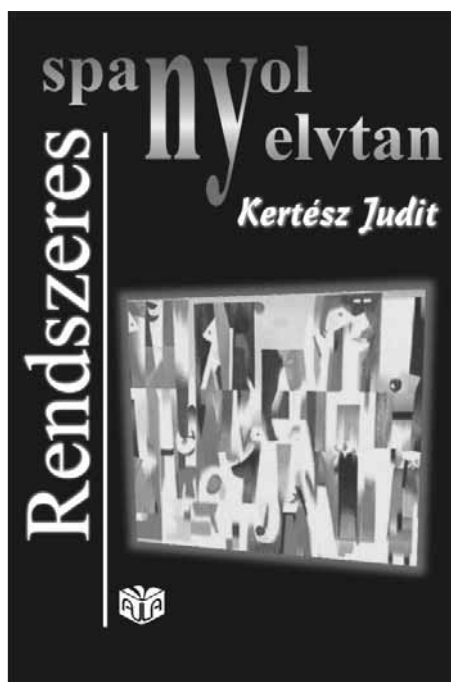
A könyv mélyreható, tudományos igényű látéletet nyújt azokról a hazai és nemzetközi tényezőkről, amelyek a földkérdés eldöntését meghatározzák. Megismertet a „nemzeti önvédelmi eszköztár” szakmai megoldásaival, amelyek lehetővé teszik, hogy a magyar földpolitika elkerülje a globalizmus történelmi csapdáját.

Kairosz Kiadó 1134 Budapest, Apály utca 2. Telefon/fax: 359-9825

Az AULA Kiadó legújabb kiadványa

Kertész Judit: **Rendszeres spanyol nyelvtan**
1060 oldal, kötött, 6900 Ft

Könyvesboltjaink: 1093 Bp. Közraktár u. 2/B
Tel./Fax: 216-4180
1093 Bp. Fővám tér 8., Tel.: 216-1850/6324
Nagykereskedelem: 1093 Bp. Közraktár u. 2/B
Tel./Fax: 456-0432, E-mail: raktar@aula.bke.hu

Kiadói ajánlat

Vetróné Rapcsák Adrienn
Microsoft Office 2000
Ára: 850 Ft

Kapócs Imre–Maár Márton
–Szabadka Péter (szerk.)
Ifjú-kór
Ára: 2200 Ft

C. Neményi Eszter–
Radnainé Dr. Szendrei
Julianna
**Matematikai füveskönyv
a differenciálásról**
Differenciáló pedagógia IV.
Ára: 880 Ft

Dr. Balázs Sándor–
Dr. Nagy Andor
**A romapedagógia elméleti
és gyakorlati alapjai**
Ára: 850 Ft

Ferencz Győző
**Munkajogi szabályok
a közoktatásban**
Ára: 1080 Ft

Trencsényi László (szerk.)
**OKAIM –
Módszertani Füzetek V.**
Szervezettefejlesztés
és pedagógiai fejlesztés
Ára: 1600 Ft

ELŐKÉSZÜLETBEN:

Trencsényi László (szerk.)
**OKAIM –
Módszertani Füzetek VI.**
Az oktatási minőségbiztosítás grammatikája és lexikája
Adaptív minőségbiztosítás –
Garanciális elemek – Oktatási, minőségügyi kiegészítő –
Minőségügyi minőségfejlesztés – Szolgáltatók-beszélők és
növendékek Comenius tanácsadók listája

**Differenciálás a művészeti
nevelésben**
Differenciáló pedagógia V.

OKKER Kft. Pedagógus Könyvesbolt
1067 Budapest, Podmaniczky u. 37.
Tel./fax: 302-7370, 312-2851, E-mail: booker@matavnet.hu

Kun Miklóssal beszélget Nádor Tamás

Jól megtermett felnőtt gyerekember, kivált abhoz képest, hogy levéltári és könyvmolyoknak nevezi magát. Mert a ronthatatlan kíváncsiság nem hamvaadt ki belőle, noha kutatás közben egy paranoid koron, despotán, diktátorcskákon és talpnyalóikon, hóhérokon és hullabegyeken kellett átfurakodnia. Tettesekkel és áldozatokkal találkozott, oral historyhoz társult így – hitelesítve-bazudtolva – az általa előbányászott sok tízezernyi korábban föltáratlan tény, adat, adalék. Nem túlzás tehát azt mondani: depressziós lenne, ha egy hibás adatot közölné, világgá menne egyetlen addig publikálatlan lábjegyzetért. Am célját elérve három, sőt talán harminchárom lépést hátrálép. Mert szemügyre csak így veheti: meddig ér a vélt, a virtuális, a sulykolt, a manipulált, és hol kezdődik a veretesen pontos, a véresen való világ. Empátiáját hagyja a köznapokra, történészként szenvtelenül rögzíti, amit kibogozott, amit már látva lát.

– Feltételezhető: miután ön egy szovjetunióbeli kisvárosban eszmélt, cseperedett, pályaválasztási indítéka az lehetett, hogy tapasztalta, más a hirdetett, és más a való világ...

– Abban az orosz városkában már a cári idők óta sok száműzött élt. Iskolai osztályomban egyedül én jöttem értelmiségi családból, a többiek jószereivel ha írni-olvasni tudtak. Kilencéves koromban nagynéném rávett arra, hogy föl hagyjak a Timur és csapata típusú gyerekkönyvek olvasásával, és kezembe adta Alekszej Tolsztoj Nagy Péterét. Föltáruult így előttem Oroszország történetének egyik fordulópontja, markáns, hús-vér alakok révén. Ennek olvastán (és, noha később megtudtam, Sztálin ezt a birodalmi hőskultusz ápolása céljából „rendelte” meg, s hogy szerzője az NKDV ügynöke is volt – a könyv kitéző) elhatároztam: író vagy történész leszek. S attól kezdve – mert nem vonzott a háborús hőroszok és a munka hőseinek kultusza – történelmi regényeket (például cári kiadású, Bizáncról szóló vaskos köteteket) bújtam. Jóval később, már Magyarországon, valóban történelem szakos egyetemista lettem. Sokáig vonzott a régmúlt, s csak fokról fokra jutottam a kelet- és közép-európai 19–20. századig. Végül a sztálini korszaknak nevezhető

félmúltig, amelyet még oly nehéz történelmi tárgyilagossággal szemlélnünk. Hiszen reakcióinkkal, idegszálaink rezdülésével még jócskán benne vagyunk.

– *Könyvet írt Bakunyinnól, a Prágai tavaszról, közreadta David King Retusált történelem című kötetét, sajtó alá rendezte a Mitrobin-archívum című vaskos kötetet (a KGB történetének titkos dokumentumait), „lábjegyzetelte” A kommunizmus fekete könyvét, részese az Államvédelem a Rákosi-korszakban című összeállításnak stb. E tárgyú munkáinak se szeri, se száma. Miért épp ezt a korszakot választotta?*

– Idős mestereimtől azt tanultam: a történettudomány legfontosabb dolga: publikálatlan levéltári források feltárása, régi irományok fölfedezése, közlése, kommentálása. Sokáig tartottam magam ehhez. Am a 20. századhoz közeledve tapasztalnom kellett: számos tárgyalásnak, döntésnek – mert az négy szemközt zajlott – nincs írásos vagy egyéb nyoma. S a kollektív emlékezet ébrentartásához, a történész munkájához nélkülözhetetlen a közvetlen vagy közvetett tanúk (magnós, videós) meghallgatása. Az ilyen oral history megdöbbenő dolgokat hoz felszínre. (Sztálin tolmácsa, Berezkov révén tudható például: a sztálingrá-

di csata előtt, amikor a generálisssimusz rájött, hogy Churchill nem nyitja meg a második frontot, Stockholmban titkos német-szovjet béketárgyalás folyt; ráadásul ezt a Wallenberg család náci barát szárnya „pátyolgatta”). Ami pedig fölsorolt és egyéb munkáimat illeti: én valóban afféle levéltári és könyvmoly vagyok. Évszámra, reggeltől estig bevettem magam egykori irományok közé – hol egy-egy vaskos dokumentumkötet, hol akár csak egyetlen lábjegyzet kedvéért. És egykori mestereim talán rábólintának igyekezetemre, olyan mennyiségben sikerült korábban ismeretlen, gyakran történetileg fontos adalékokra bukkannom. Ezután jön a munka látványosabb része: a szerkesztés, kommentálás, elemzés, értelmezés, publikálás.

– *Most – noha ezzel már számos nagy hírű szerző próbálkozott életrajzban, monográfiában, résztanulmányban – Az ismeretlen Sztálin címmel ön vaskos könyvet alkotott. Csakugyan ennyi még a diktátor valódi alakját elfedő, elferdítő titok?*

– Több mint harmincéves könyvem vagy hatszáz fotót tartalmaz, ennek jó része publikálatlan. A Sztálint és környezetét bemutató kötet Jozsif Dzsugasvili életét 1917-ig szabályos kronológiában mutatja be, attól kezdve időrendben és tematikusan. Több száz eddig még nem közölt forrás – iratok, levelek, egyéb dokumentumok, s vagy ötven ember hosszabb-rövidebb emlékezése, adatszolgáltatása – révén sok minden kiderül Sztálinról, ami korábban nem volt ismeretes. Kiegészül e kép az utóbbi évek gazdag, főként orosz nyelven megjelent (de nemcsak volt szovjetunióbeli) szakirodalom idevágó passzusáival. Sok egyéb közt megtudható: „a népek bölcs vezére” számos hazugságra építette életrajzát. Nemcsak születési adatait hamisította meg, az sem igaz, hogy a filizsi ortodox teológiai szemináriumból kicsapták – forradalmi nézetei miatt. Amikor apjáról azt mondta: meghalt, az még javában élt, csak hát a fia tizenhét évig nem érintkezett a

családját elhagyó alkoholistával, a rabiátus Visszariónnal. Lányával, Sztelana Allilujevával (aki 1967-ben nagy port vert fel Nyugaton publikált emlékiratával) szinte freudi komplexusokat mutató levelezést folytatott. Második felesége, Sztelana anyja, Nagyezsda az örültség nyilvánvaló jeleit mutatta, öngyilkos is lett. S e fojtott légkörben még leghűségesebb szolgálai – például Vorosilov, Molotov, Kaganovics – is rettegtek, hiszen családtagjaikat elhurcolták... Rejtély, hogy ez a kacskakezű, oroszul csúf akcentussal beszélő, világnyelveket nem tudó, nem túl művelt, igazán széles látókörűnek nem nevezhető paranoid ember miként volt képes oly hosszú időn át egy világbirodalmat irányítani, alattvalóit, vélt vagy valós ellenségeit örökös sakkban tartani, becsapni, kijátszani. Nemcsak a történettudományi forráskutatás, hanem lélektani, pszichiátriai, vallástörténeti, filozófiai és egyéb diszciplinák segítségével próbállok könyvemben e titok megfjtéséhez közelíteni.

– *S miként kerüli el, hogy e megtörtént horror, a borzalmak mértékének megismerésével ne legyen depressziós? Nem tölti el rémülettel, hogy e világban bármi megtörténhet velünk? Vagy ellenkezőleg: lebiggyasztja, ha a tébolyra magyarázatot talál? S a kisebb-nagyobb bűnök elkövetőinek netán még méntséget is keres?*

– A történésznek nem lehet eszköze sem a gyűlölet, sem az empátia. Tényeket kell rögzítenie, elemeznie, kommentálnia. Tárgyától, alanyaitól a három lépés távolságot megtartva. Am aki az oral history műfajával él, olykor nehezen képes visszafogni magát. Találkoztam és beszélgettem hóhérok, tömeggyilkosokkal is. Amikor például Szudoplatov, Trockij jégcsákányos meggyilkolásának szervezője tettével szinte dicsekedett, utána napokig kiabáltam álmomban. S bár olykor eszembe ötlük: talán jobb lett volna a peloponnészoszi háborúval foglalkoznom, depressziós csak akkor lennék igazán, ha eltiltanának ettől a számomra mégis nélkülözhetetlen munkától.

Nosztalgia... nincs annál esetlegesebb...

Réti Janó barátommal – idén halt meg... egyszer róla is írok, most még túl közel van – valamikor a nyolcvanas, kilencvenes évek fordulóján beestünk az akkor még Eötvös névre hallgató műintézetbe (ma Centrál kávéház, itt szokott véletlenül összefutni Bereményi Géza Orbán Viktorral), ahol éppen nosztalgiazene volt. Ez kell nekünk, mondtuk, mert mindketten imádtuk a régi jazzt, a bebop és a swing stílust, a negyvenes évek második felének a hazai tánczenéjét, amikor a háború után beszüremlett végre Amerikából a jazz, de az ötvenes, hatvanas éveknek is örültünk volna... ehhez képest a nyolcvanas évek pop-rock zenéjét nyomta a disc-jockey, ami az egyetemista korú srácok számára nosztalgiazene volt, de a magunkfajta öregfiúknak bántotta a fülét. Elmenekültünk.

Mindez arról jut eszembe, hogy nemrég a TV2 Napló című műsora telefonos szavazásra bocsátotta azt a kérdést, amit egy nem teljesen komplett politikus (nevét ne hurcoljuk meg) vetett föl, hogy legyen-e Kádár Jánosnak köztéri szobra. A hozzászólók, kb. 30 000 té-

vénező nyolcvan százaléka helyeselte az ötletet: legyen a Kádárnak szobra, megérdemli, amin én csöppet sem csodálkoztam. Piti, hónalj-

hogy Kádár szobrot érdemel, aki pont akkor volt szerelmes, az állítja, hogy akkor jobb volt, aki akkor volt fiatal. A haragosabbak átko-

Kertész Ákos

Csak ami lesz, az a virág

szagú fogyasztói és jóléti társadalom volt, de, a maga módján, mégiscsak jóléti társadalom. Kiszámítható volt a holnap. Az ember célokat tűzhetett maga elé, tervezhetett, érdemes volt gürizni. A diktatúra nem politizálta át a magánéletet, ettől a nagy többség füttyült, mert füttyülhetett a politikára és a diktatúrára is.

Szépítésként a következő héten a Napló azt a kérdést dobta be, most jobb-e fiatalnak lenni vagy jobb volt a rendszerváltás előtt? A betelefonálóknak kb 87 %-a szerint jobb volt fiatalnak lenni a rendszerváltás előtt. (Ajajj!...) Aztán a média megszólaltatta azokat, akik megpróbálták helyretenni a nép súlyos eltévelyedését. A mérsékeltberek azt mondták: nosztalgia. Az véli úgy,

kat szórtak Kádárra, az ötvenhatos forradalom hőseinek mézárására, és a totális amnéziában szenvedő népre. (Megint fölmerült, hogy a népet le kellene váltani...)

Arra senki nem gondolt, hogy a szavazás nem Kádáról szólt. A nosztalgia, a múltba vágyás (elvágyódás, menekülés) mindig egyet jelent: most nem jó. Elégedetlen vagyok a jelennel. Ez magában még csak egy helyzet. Nem minősíthető. Amit én aggasztónak tartok, hogy az emberek zöme a jelen nehézségei elől a múltba menekülne. Tizenkét évvel egy olyan rendszerváltás után, amiről több mint negyven évig ábrándozott itt a többség. Még akkor is, ha közben elégedetten vette tudomásul, hogy azért a miénk a legvidámabb barakk,

vagyis lehetne rosszabb is. Pedig a múlt reménytelenül elmúlt. Sose jön vissza többé, ahogy az ifjúság sem, és az első szerelem sem. És Kádár János sem, akár jobb volt akkor, akár rosszabb. Az ijesztő az, hogy senki sem gondol arra: csak előre lehet menekülni. Csak előre van út. Csak jövőnk van, és ha elégedetlenek vagyunk a jelennel, csak a jövőben korrigálhatunk. Bármilyen sérelmet csak a jövő tehet jóvá.

Erről beszél József Attila a magyar irodalom egyik legjelentősebb versében, az Eszméletben.

Csak ami nincs, annak van bokra,

csak ami lesz, az a virág,

ami van, széthull darabokra.

Csak ami (hozzátehetjük: még) nincs, csak ami lesz, abban lehet hinni, bízni, reménykedni. A múltba sohasem mehetünk már vissza, időutazás csak az amerikai sci-fi-ben létezik. „Csak ami lesz, az a virág”. Aki nem tud hinni abban, ami lesz, aki reménytelennek látja a jövőt, az tegye föl a kezét, adja meg magát, és várja a végétet.

Aki hisz a jövőben, az vege tudomásul, hogy kétesélyes. Pokol is lehet, parádicsom is.

Rajtunk múlik.

Folytatás a 7. oldalról.

embernek új barátokat kell gyűjtenie, idejének nagy részét támogatók felkutatásával tölteni, gazsulálni. De a jelek szerint már csak egyféle Veress Miklós van. Vállalom.

– Most, amikor a Kortárs Könyvkiadónál lehetőségem adódott kötetem megjelentetésére, a fiókban összegyűlt tizenhatezer sorból kellett hatezret kiválasztanom. A válogatásnál egyetlen szempont vezérelt: a könyv gondolati íve. Az első vers arról szól, ami végigkísérte életemet: a halálról. Arról a halálélményről, hogy az ember önmagát is megsemmisítheti. De az el-

múlt tizenöt évnek is történelmi lenyomata a versek összessége: a nyolcvanas évekbeli erdélyi falurombolásoktól a Szovjetunió felbomlásán, a balkáni háborún át egészen addig, hogy világra jött koraszülött unokám, aki majdnem meghalt, ugyanúgy, mint én... Benne van a Bánk bánnak egy sajátos átírata, akad a költemények közt groteszk, akár villoni, rimboud-i is, és kiolvasható belőle, hogy a fejlődés olyan, akár a DNS-spirál vagy a csigaház spirálja: önmagába magasabb fokra visszatérő. Állandóan azon gondolkodom, hogy bizonyos pontokon mintha megisméltődne a történelem, az életünk. Visszaté-

rünk régi önmagunkhoz. Valami olyasmit akartam adni ebben a kötetben, amit mindig is vállaltam, hogy én nemcsak a magam életét élem – élem a másokét is.

– Mit csinálok mostanában? Dolgozom. Legutóbb a magyar opera egyik megalapítójának, Doppler Ferencnek az Ilka című operáját dolgoztam át, pontosabban írtam meg újra. A zeneszerzőt méltatlanul felejtették el, mert a Haynau-rémuralom idején betiltott Erkel-művek helyett az ő alkotását vitték színre. És drámát írtam Czako Zsigmondról, aki 1847 decemberében lett öngyilkos, mert nem a politikai forradalom-

ban hitt, mint barátai, és csalódott a színháziban.

– Életem egyetlen nagy szerencséje, hogy Weöres Sándor után nekem zenésítették meg a legtöbb versemet, amelyeket ma is előadnak. Elég a Kalózdalt vagy a Vaseszű Mihókot említenem, vagy azt, hogy Dinyenyés Józseffel az én Karrierszövegem nyerte meg az összes díjat az I. Magyar Pol-beat Fesztiválon 1967-ben. A harmadik nemzedék nő fel ezeken a versdalokon. A negyedik, remélem, a versek mögötti sorsomat is jobban megérti, mert most kezdtem bele önéletrajzi regényem megírásába.

(mátraházi)

Naplót írni: formát adni az életnek

■ Régóta tudtuk, hogy létezik kiadatlan Szerb Antal-napló, sőt naplók. Már a Szabó Ervin Könyvtár 1961-es, olcsó xerox-másolatként, 500 példányban közzétett Szerb Antal-bibliográfiája közölt belőle szemelvényeket, akik meg Szerbről írtak, folyton hivatkoztak rá, idézték. Minél több idő telt el úgy, hogy remény se volt a teljes szöveg megismerésére, annál nagyobb lett körülötte a titokzatosság köde, ki-ki találgatta, mi lehet az, amiért nem kerülhet nyilvánosságra? Más, ugyancsak publikálatlan író-naplók sorsára gondolva leginkább politikai okokat, az irodalom hivatalos kánonjának ellentmondó passzusokat feltételeztünk – ki hitte volna, hogy ilyesmiről szó sincs, ezúttal a magánember intimitásai képezték a megjelentetés akadályát. A naplók terjedelmére nézve legnagyobbika, az 1920 és 1924 között írott ugyanis alig-alig szól másról, mint egy vérbeli filozopterről, akinek a legtöbb komplikációt a szerelmi élet, illetőleg annak hiánya, és e hiány megideologizálása okozza. „Gyerekkorom óta irtó-zom az idegen emberektől, a prózai dolgoktól” – árulkodik egy bejegyzés, nemcsak Szerb Antalra, de egy nemzedék egész mentalitására, az élethez való viszonyára jellemzően. „Csak irodalmi emberekkel tudok érintkezni” – íme a másik etalon-mondat ebből a naplóból. Ennek ellenére tény, hogy Szerb, az „irodalmi ember”, akinek ekkor már versei, novellái jelennek meg, s nem is akárhol: ott, ahol az igazi irodalmi élet zajlik, vagyis a Nyugatban, minderről szinte említést se tesz, és amikor más „irodalmi emberekkel” (= filozopterekkel) érintkezik, ilyesmi akkor sem igen kerül szóba. Mindent betölt ellenben a virtuális szerelmi élet, amely beteljesedés híján alig több, mint merő (és fásasztó) spekuláció. Magasan képzett bölcsészek és bölcsészlányok, akik a téma egész irodalmában jár-tasak, akik gondolatban már mindent átéltek, akik mindent és mindennek az ellenkezőjét képesek elképzelni, szublimálni, teóriává nemesíteni, örökösen figyelik

egymást, mindent túlkomplikálnak és a túlkomplikálást is képesek tudatosítani magukban: gátlásai és bevallhatatlan gyávaságai romján próbálnak valamiféle kapcsolatot kiépíteni. Hogy mindez a testiség körül forgó, s a hosszú késleltetés okán fülledtté és olykor szennyezetté váló erotika a legfőbb téma, egy idő után akkor is fásasztja az olvasót, ha közben tudja, hogy pontos diagnózisát kapja a húszas években felnőtt generáció problémáinak. A napló gondozói azonban éppen az ilyen részek megfejtésekor vannak elemükben: irdatlan energiával bogozzák ki a hajdani kokettálások, szerelmi együttlétek és civódások hátterét.

Sajnálatos, hogy jóval ritkábban adódnak az élet más területét érintő feljegyzések. Nem is csak a kor politikai viszonyaira gondolok: alig-alig találni olyasmit, amiből Szerb Antalra, nem a sóvárgó udvarlóra, nem a lányok közt Buridán szamarát játszó ifjú férjemberre, hanem a majdani íróra nézve vonhatunk le érdekes következtetéseket. Azért természetesen ilyesmi is akad. „Joe megérkezett... s megint előidézte, az eddiginél sokkal szörnyebben, azt az állapotot, amikor Lancelot lovag immár nem tudja, hogy miért akarja megölni a sárkányt”. Egy odavetett mondat 1923. szeptember 23-ról – s az ember eltöpreng az írói agy mechanizmusán, mert hiszen semmi kétség, hogy az 1935-ös híres novella, a Szerelmem a palackban már itt, ebben a mondatban „megképződött”. Máskor, egy kurta megjegyzés erejéig, arról értesülünk, hogy Sárközi Györggyel találkozott. „Írói polémia a Nyugatban” – ez kerül be a naplóba, mintha afféle mellékes ügyről lenne szó, és az ágyhistóriák kiderítésében oly lelkes szöveggondozóknak eszébe sem jut feloldani, hogy mi áll emögött: Babits 1924. február 1-jén megjelent, Fialatok című híres cikke, melyben az „irodalmi apagyilkosság” fogalmát a köztudatba dobta a generációs ellentétek megfogalmazásaként. Más újdonsága a naplónak, amiről – leg-

alább is nekem – fogalmam se volt, hogy Szerb az idő tájt szívesen vált volna színházi rendezővé: „Kimegyek Bécsbe rendezőset tanulni” – jegyzi fel a szerelmi civódmányok között, s visszavisszatér rá, de azt, hogy végül is miért és hogyan nem lett ebből semmi, sem tőle, sem a jegyzetekből nem tudjuk meg. Egyáltalán: számos utalás feloldható lett volna, ha a szöveggondozók nem érzik méltóságukon alulinak, hogy felhasználják azt, amit a szakma e téren már korábban elért: nevezetesen Wagner Tibornak Akitől ellopták az időt című, 1996-ban megjelent és Szerb ifjúkorával kapcsolatban is sok fontos információt közlő kötetét. Ott például a „rejtélyes” Curtius kilétét illetően is találhattak volna támpontot.

Igazi ínycenceknek való gyönyörűség ellenben mindaz, ami az 1914 és 1918 közötti évekből fennmaradt. „Kölcsy emlékebeszéde Szerb Antal Kristóf fölött” (1917-ből), már valódi remekelés, teli finom iróniával, tökéletes a stiláris mimikri, pazar a játék. Nagy bánat, hogy csak töredékesen maradt meg... És ami „Szerb Antal piarista cserkész” naplóját illeti, 1914–15-ből: ez egyszerűen elbűvölt és elbájolt. Hadd szemelgessek belőle: „Február 11: A villanyosban egy hölgynek helyet adtam. Nil movi (= semmi új), a kémrendszer működik. Február 17: Napjaim üresen telnek el. Érzem a tavasz jövetelét. Február 18: Ma kezdődött Anglia blokádja. Voltam sétálni”. Mert, hogy el ne feledjük, 1915 van, zajlik a világháború. Ahányszor csak „helyet ad a villanyosban” valakinek, az följegyeztetik. Íme, a táborozási naplóból is egy részlet: „Sik tanár úr azt indítványozta, hogy a mai háborús időkben válasszunk diktátort, mégpedig diktátorra Finályt, hadsegédé Hümért. Ekkor a háttérből kibontakozott Major Dezső és kijelentette, hogy ő ebbe beleegyezik, de a diktátor csak ő lehet, mert ő őrzi a csokoládét!” Ha Szerb 1915-ben írta ezt, még érdekesebb, hogy 1916-ban jelent meg (de talán éppen 1915-ben íródott) a Tanár úr kérem. Mi tagadás, amíg a naplót olvastam, nem tudtam szabadulni attól a (boldog) érzéstől, hogy lám, a Tanár úr kérem-nek egy eddig ismeretlen fejezetére találtam.

Mert hogy utóbbiban meg ott a Vésztanács című remeklés: „Arról suttogtak néhányan, hogy kémeik közénk furakodtak, beiratkoztak az ötödik, hatodik osztályba, mintha igazi tanulók volnának... Rogyák, azzal az udvarias, de rövid komolysággal, amit azóta se tapasztaltam államférfiban, tudtomra adta, hogy ha nincs kifogásom ellene, tizenkettőkor szívesen lát a Mária Terézia-téren, ahol Singerral »vésztanácsai előharcban« (így fejezte ki magát) megbeszéljük a teendőket...” S még annak is megvan a tökéletes pandanja, ahogy Szerb kiscserkész Anglia blokádjáról megemlékezik. A Tanár úr kérem-nek is van Napló című fejezete: „December 6: Délután bent voltam a plébánia-kertben és eperfalevelet szedtem a hernyóknak, ja igaz, megölték a kínai császárt, nagy forradalom lesz. Nem férnek a bőrükbe ezek a kínaiak! Mostan az udvariba ülök, holnap nem lesz suli”.

Az olvasó csalódása annak szól, hogy hiába kecsegteti Szerb Antal 1927. február 3-án ezzel: „Naplót fogok vezetni újra, hogy formát adjak az életemnek” – éppen 1927 és 1943 között alig teszi ezt, s ha mégis, legfeljebb pompás és szellemes mondatokat jegyez fel, melyeket később beépített egy-egy nagyobb művébe, de alig valami személyes, ekkori életére utalót. Az élete, a sorsa persze „formát kapott” napló nélkül is, bizonyosság rá az életmű, mely a helyett, hogy avulna és porosodna, az idő előbbrehaladtával egyre izgalmasabbnak tűnik. Mégis sajnáljuk, hogy férfikorának szemérmessége falat emelt kíváncsiságunk elé. S amint ő maga írta ifjúkorában: „Úgy tekintettem a fejem belsejét, mint egy műalkotást” (1923), azt a bizonyos műalkotást tüzetesebben megismerni, bizony, jó lett volna.

Szerb Antal:

Naplójezetek (1914–1943)

Magvető, Bp. 2001.

350 oldal, 2490 Ft

Írófaggató

Nádra Valéria megkérdezte

Gyárfás Endrét

Gyárfás Endre (1936) író, költő. Pályáját költőként kezdi, de első megjelent könyve Emberségről példát címmel egy regény (1963). Szinte minden műfajban publikál s munkáinak tetemes része készült gyermekolvasók, gyermeknézők számára. Márkus mester, illetve Dörmögők személyében számos korosztály kedvenc mesefiguráit teremtette meg. Tavaly, Erdőtanítvány címmel válogatott verseinek kötete, idén az egész pályáját végigkísérő szatirikus írásokból készült válogatás jelent meg (Gulliver utolsó utazása).

– Regények, versek, mesék, színdarabok, útirajzok, műfordítások – és mindez lekeetözve a gyermekirodalomban –, életműve ropogant termékeny és változatos. Mégis, minden írónak van egy titokban kedvelt műfaja, amelyben a legotthonosabban érzi magát. Ön írás közben mikor érzi magát a legjobban?

– Amit el akarok mondani, az magától rátalál a megfelelő műfajra. Szívesen írnék több színpadi, tévé- és rádiójátékot, de csökkent a „kereslet”, drámát nem jó az asztalfióknak írni. A regényírás vonzó, mert az ember egy-két éven át bolyonghat egy világban, melyet éppen maga terem meg. *Apáczai, Zsuzsanna kertje, Hosszú útnak pora* című regényeim írása közben erdélyi, hegyaljai, török tájakon barangoltam. Másik regényem, a *Szőlőhegyi varázslat* antihősével a saját balatonfelvidéki kertemben „éltem együtt”.

– Volt motorszerelő, tanár, népművelő, kiadói és televíziós szerkesztő, és az idén húsz éve, hogy „szabadúszó”. Mi kedvez inkább az alkotásnak: a teljes függetlenség (nélkülözéssel párosulva), vagy a kötött munka, mely energiát rabol, de biztonságot ad?

– A teljes függetlenség. Tévészerkesztőként is alkotómunkát végeztem, jó néhány műsoromat magam írtam. Mindig olyan helyzetet akartam elérni, hogy ne mások mondják meg, mit csináljak és mit nem.

– Tapasztalata szerint melyik a bálásabb és fogékonyabb olvasóközönség: a gyerekek vagy a felnőttek? A „szakma” részéről tapasztalt-e hátrányos megkülönböztetést, mint aki sokáig „ifjúsági íróként” volt számontartva?

– Ifjúsági regényt sosem írtam. Két meseregényem van: a *Márkus mester és A varázsgombóc*. Az utóbbi két magyar és egy német kiadásban ott volt a Frankfurt

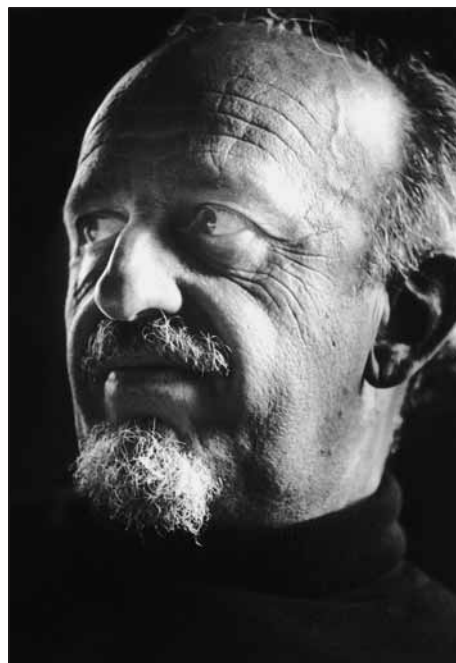
99-en, nemzetközi díjat nyert színpadi változatát Lengyelországban is játszották. Szerintem írói szempontból nincs különbség felnőttek, valamint gyerekek is szánt irodalom között. Könyvtáros, tanító, szülő döntse el, mit ad a kicsiknek! Könyveimnek alig a fele való gyerekeknek is. Ezeket szülőként legalább annyi felnőtt olvasta, mint kiskorú. A gyermek majd felnőttként is megőrizz valamit – remélem – olvasmányainak hatásából. Sok kritikus, tudom, szülőként, nagyszülőként olvassa, nézi Dörmögő-meséimet. Csakhogy „skatulyázik”, s ezért figyelmét elkerülik „felnőtt” köteteim, drámáim. Gyakran kárpótol, hogy bárhová megyek, a hat-tíz évesek felmondják egy-egy versemet *Abécéskert, Állatábécé, Cirmoskalandok* és más köteteimből meg az olvasókönyvekből. Meg is rajzolják-festik, amit írásaim nyomán elképzelték. A színházban pedig együtt szomorkodnak vagy örvendeznek a mesealakokat megszemélyesítő szereplőkkel.

– *Ha jól tudom, első versei 1955–56-ban jelentek meg. Tavaly publikálta válogatott verseinek kötetét, az Erdőtanítványt. Megbőkkentő módon (talán eltűzött szerénységből) ez csekély hányada a több évtizedes termésnek. Ilyen kevésre becsüli korábbi verseit, vagy a kiadás anyagi nehézségei szorították rá a szigorú válogatásra?*

– A kiadás is rostálásra készített, de a „szigorúság” fő oka az, hogy ezt a kötetet, akárcsak a korábbiakat, nagyobb lélegzetű versnek fogtam fel, melyet meg kell komponálni, fel kell építeni. A szorongást, az előítéleteket oszlató verseket a társkereső, majd erőgyűjtő, a természet megújulásában példát találó költemények követik.

– *Gulliver utolsó utazása címmel, az idén nyolcvanéves Kaján Tibor karikatúráival illusztrálva megjelent egy gyűjtemény szatíráiból, humoreszkjeiből, epigrammáiból. Ezekben az írásokban már igen erőteljesen feltűnnek a rendszerváltás utáni évek is mint szatírailehető élmények. Ön is azt vallja, hogy olyan korban élünk, amikor nehéz szatírárt NEM írni?*

– Ahogy mondják: ez a kor szatíráért kiált. De hát melyik nem? 1990 táján úgy éreztem, a diktatúra szatírája kissé „utánlövés”, rúgás a döglött fenevadba. Aztán rájöttem: épp a demokráciában kell figyelmeztetnünk az önkényuralom veszélyeire. *A dzsungel újabb könyve*

című írásomban a viszálykodó, gyűlölködő állatok későn veszik észre, hogy jóllehet a megölt Sir Kán nem térhet vissza, a bozótban már ott settenkedik egy új tigris. *A szegény Ördög tragédiája* című egyfelvonásosomban Lucifer kárpótlási jegyeket ajánl Ádáméknak a két fáért, befektetésként pedig piramisépítést, athéni fegyverkereskedelmet, római „szexcentert” javasol, és így tovább. A címadó kisregényben Gulliver újra elvetődik Lilliputba, ahol már lezajlott a „rendszerváltás”. Jóságos óriásként segíteni akar, de a „törpe horizontú” bennszülöttek azonnali haszonra számítva kiuzsorázzák, „kikészítik”. Megjegyzem, hogy szatírárt a legritkábban azoknak ír az ember, akiket megcéloz. Akad-e sikkasztó, aki a „görbe tükörbe” pillantva elszégyelli magát, és visszaadja a pénzt? A szatíra a potenciális áldozatokat akarja figyelmeztetni a veszélyre.

– *Min dolgozik jelenleg, és mit olvashatunk legközelebb Gyárfás Endrétől?*

– Most fejeztem be új regényemet. Címe: *Édes öcsém! Mikos néniének levelei*. Tehát afféle levélregény. Friss nyugdíjas, de energiával teli falusi magyar-történelem tanárnő – kortársunk az ezredfordulón – sorra válaszolja meg a Nagy Számúzott leveleit, reagálva az ott olvasottakra. Párhuzamokat és ellentéteket talál, kérdez és tanácsokat ad, mintegy hidat épít két kor és két sors között. Szorgalmasan számol be kísérleteiről, melyekkel a rászakadt tétlenség, magány, szegényedés mai „száműzetés-érzésétől” szeretne szabadulni. Váratlanul feladatot kap: a község monográfiáját, a „falukönyvet” kell megírnia. Rodostóba címzett, és persze soha el nem küldendő levelei kortárs életutakat is bemutatnak.

Tarján Tamás félcédulái

■ Egy kis nyári Európa-járára készülődvé egy hivatásos nézőtől, Boros Gézától igyekszem ellesni a kiállítás-megtekintés tudományát (így hát amit, olvasásrestancia-polcom helyére is utalva, *Szemmagaságban* címmel kezdtem a legutóbb, most „szemkölcsonzészésként” folytatom). *Emlék/mű* című, gyönyörű és ötletes kiállítású tanulmány-, kritika- és esszégyűjteménye az *Enciklopédia Kiadó Művészeti világ* sorozatába illeszkedik, s utolsó ciklusába (*Márai-émléktűrák*) világhiállítás-, biennálé- és tárlat-kalauzokat tartalmaz (Velence, Köln, Kassel, Berlin, Róma, hogy csak a jelentősebbeket ragadjam ki). Itt is lebilincsel a lendületes, szakszerű, ötletekben gazdag, sokszor aforisztikus – kicsit tagadhatatlanul poénkergető – fogalmazásmód, de az igazi élmény a visszalapozás a nyitó fejezetre, továbbá az *Újabb pesti szobrok*, a *Vizuális*, a *Képző/Művészet* ciklusokra; hiszen az alcím is eredendően inkább itthoni körképet ígér: *Művészet – Köztér – Vizuális a rendszer-változástól a millenniumig*. Művészetbölcseleti értelemben – úgy vélem – *A „leleplezett” lepel* című írás, Pauer Gyula *A torinói lepel szobra* című alkotásának analízise a legjelentékenyebb. Pauer amúgy is főszereplője a könyvnek (Németh Ludwig Gábor pazar könyvterve a 313. és 315. oldalon Pauer *Marx-Lenin* „kettősképének” is helyet talált. Tapasztaltam, hogy néhányan csupán ezért a reprodukcióért is örömet megveszik Boros kötetét, annyira szokatlan a megoldás: eredetileg a művészé, másodjára a könyvművészé). A szűkebb képzőművészeti szféra hazai értékeinek – és a modernitás problémáinak – latolgatása a tágon értett, a rendszeres kiállítás-látogatókat is magában tudó céhet, szakmát kötheti le, hívhatja disputára. Az új címer, az új ütvél, a hazai erotikus és pornókiadványok értékelő bemutatása, a Duna Tévé emblémájának értelmezése viszont mindnyájunk hétköznapi vizuális környezetének felidézésével és kommentálásával közüggé avatja az alkalmazott képzőművészetet, a design. Persze, az idő gyorsan múlik, és mi-

előbb újabb esszé-összeállítást követel az árgus szemű Borostól, hiszen például az említett tévécsatorna arculata részben már meg is változott.

Általában írásműként is emlékeztetek a szövegek: jobbára egy (két, sok) húzóógeget követ a mind súlyosabb, ám közérthetően filozofáló kifejtés. Egy fénykéпкиállítás megnyitójának textusában olvassuk (*Az ismeretlen katona orgazmusa* címmel a *Nők a második világháborúban* fotóiról esik szó): „Az abszurd éltető gyökere a normalitás”. Ezt a gondolatot egy pillanatra sem feleli: a művekben és önmagában is keresi a szerző.

A *Magyar néprajz* II. kötetét biztosan nem teszem be az útibőrdbe, hiszen ez a kézikönyv majdhogynem önmagában is a túlsúly miatti pótdíj fizetésére kötelezne. (Egyébként is: most egy másik ország néprajzáról szeretnék futó képet alkotni.) Az *Akadémiai Kiadó* nagy vállalkozása még akkor kezdett körvonalazódni, amikor magunk is néprajz szakos egyetemisták voltunk, s azon irigykedtünk, hogy míg nekünk csak a patinás, de már nem mindenben időszerű *A magyarság néprajza* négy régi tomsza jut, a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda aranyozott címerpajzsával gerincén, a következő évfolyamok már ebből az ezredvégi összefoglalásból tanulhatnak. Nos, nem egészen így történt. A sorozat még mindig nem teljes (bár szerencsére hamarosan elkészülhet). A II., *Gazdálkodás* kötet munkálataihoz huszonöt esztendő (sőt annál is több) kellett, menet közben részben változott a koncepció, az emberi élet végessége a szerzőgárda egy részét is kicserélte, s maga a vizsgált anyag is részben átrendeződött, noha – szakszemmel nézve – még nem vésszen, nem végzetesen. Paládi-Kovács Attila főszerkesztő és Szilágyi Miklós szerkesztő fogta össze a szakírókat, alakította ki a szerkezetet. Számomra az éppen Szilágyi, valamint Solymos Ede által írt *Halászat* fejezet a legérdekesebb – nemhiába szunyókáltam annak

idején sokat a Múzeum-kertben, fejem alatt Herman Ottó halászat-i óriáskönyvével (amikor még a Nemzeti Múzeum épületében volt az Országos Széchenyi Könyvtár – s amikor még a tárgyi néprajz professzora, Tálasi István nem vetett rám keresztet, mint néprajzusként reménytelen ifjúra. Ha legutóbb folklorista tanszékvezető kollégáját, Dömötör Teklát idéztem, akkor most hasonló szeretettel emlékezem az 1910-ben Laskón született, 1984-ben elhunyt Tálásira is). A *Méhészet* fejezetét (Gunda Béla és Kotics József tollából) Závada Pál készülő új regényének témáját részlegesen ismerve, reménybeli méhészként futottam át, a *Kutya- és macskatartást* (Szabadfalvi József) azzal a kíváncsisággal, hogy idehaza a négy fal között mi mindent csinálók másként. Az egyetlen rész, melyhez úgy-ahogy érdemben hozzászólhatnék, a főszerkesztő által papírra vetett, a teherhordó eszközöket sorjázató fragmentum. A teherhordásról még Tálasi ítélete szerint is képes voltam jeles dolgozatot írni.

Jegyzeteim (félcéduláim) nélkül is tudom, hogy Utassy József *Tűzem, lobogóm* című első kis verseskötetét harminckét éve a Ráday utca egy háztartási boltból lett (utóbb étteremmé alakult) átmeneti könyvvüzlésében vettem meg, s a költő – 1969. december 10-én – ott helyben dedikálta is. Azóta megszázaszozódott a termés, a poeta idén betöltötte a hatvanat – a *Littera Nova* részben köszöntésül jelentette meg a *Tűzek tüze* korpuszát. Hiába az eltelt idő, például a *Feslő fák erejére* ugyanúgy ég és ragyog, mint három évtizede: „Én, amíg a remény ága renget, / a feslő fák erejére mondom: / győzni kell a gyönygös gyökereknek!” Azaz dehogyis ugyanúgy! 1969-ben a szintelenebbül-ismétlően alliteráló „győzni, győzni” sorkezdett állt a kötetben, pedig a „száj-hagyomány” már akkor is a „gyönygös” változatot terjesztette. Az új könyvben tehát visszaállt a (valószínűleg) legrégebbi variáns. Utassy nem tartozik a nagy átírók, belejavitatók közé, de ezekre a nüanszokra érdemes ügyelnie az olvasónak (aki ebben a mégoly reprezentatív gyűjteményben is hiába keresi a betűrendes címmutatót...), és – ha irodalmi tapasztalata, életkora már

megengedi – az idősíkokat egymásra játszatra forgatni a *Tűzek...*-et. Az eredendően dalköltő Utassy egyedülálló rímelése és ezernyi szóleleménye lehet a legnagyobb élmény, számos alkalmi szösszenete a leghevenyebb vitaforrás. Tőle – még fájdalomtól nehezült, elégikusabbszkeptikusabb mostani éveiben is – megtanuljuk felkiáltójelesen látni a világot.

Vaskos kötet Veress Miklóstól is az *Éjféli verőfény* (Versek, 1985–2000: *Kortárs Kiadó*), és szép könyvtárgy, mint a tallózá-sunkban érintett valamennyi. De itt a borítólap feketéje mögött az a tény is meghúzódik, hogy ilyenolyan okok miatt az 1985-ös *Fényárnyék* óta a költői pálya elvesztette a kötet-megjelenések legalább négy-hat évenkénti ritmusát, s az idei könyvheti alkalomra szinte rendezhetetlenül sok – bár jobbára egyenletesen magas színvonalú – mű torlódott össze. Talán három „belső kötet” is körvonalazza magát. Nagyszabású, de szükségképp nem ideális, az út alakulásáról sem egyértelműen tanúságtevő a struktúra.

Veress a dalköltésben, rímelésben közeli rokona – vagy legalábbis kenyeres társa – Utassy-nak, ő azonban nagyobb kompozíciói és filozofikusabb megfontolások nagyszerkezetei felé tör szívesen. Néha a szellemi-érzelmi szabadesés olyan elementaritásával, mint a Fodor András-síratóban, néha olyan szó-ornamentikával, mint a Gross Arnoldnak címzett *Az öröm terepasztala* strófaiban: „Mester – mikor a háztetőkön bolyong – / mint kéményseprők szokták estelente / és pamacsuk mint macskásult doromb / beledorombol vásott életembe – / nos mondja: hogy járt maga egyetembe / a világegyetembe is...” Jó szerencsénk e verssel (esküszöm, véletlenül: cédula sem volt hozzá) visszakanyarított a képzőművészethez és a szemhez: „Ki tudja azt, hogy milyen volt szeme / madridi záporban elázó Boschnak – / vászonná vált a tekintet: ime / időesők mindent örökké mosnak...”

Most már csak az a kérdés, hogy milyen könyveket vigyek magammal a nyaralásra...?

Tarján Tamás

Libri sikerlista

2001. július 13–26.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

SZÉPIRODALOM	ISMERETTERJESZTŐ	GYERMEK, IFJÚSÁGI
1. Sasson, Jean: <i>A fátymögött</i> Gabo Kiadó	1. Darvas Iván: <i>Lábjegyzetek</i> Európa Könyvkiadó	1. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter és a Bölcsek Köve</i> Animus Kiadó
2. Sasson, Jean: <i>A hercegnő lányai</i> Gabo Kiadó	2. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona: <i>Becsület és kötelesség 2.</i> Európa Könyvkiadó	2. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter és az azkabani fogoly</i> Animus Kiadó
3. Sasson, Jean: <i>Királyi sivatag</i> Gabo Kiadó	3. Horváth Ilona: <i>Szakácskönyv</i> Vince Kiadó	3. Barbo, Maria S.: <i>Hivatalos pokémon kézikönyv</i> Egmont Kiadó
4. Knight, India: <i>Sex, pasik, gyötrelmek...</i> Ulpius-Ház Kiadó	4. Szécsi Katalin: <i>Palika</i> Greger – Delacroix	4. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter és a Tűz Serlege</i> Animus Kiadó
5. Vámos Miklós: <i>Apák könyve</i> Ab Ovo Kiadó	5. Zábó Krisztián: <i>Vallomás édesapámról</i> Hungalibri Könyvkiadó	5. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter és a Titkok Kamrája</i> Animus Kiadó
6. Janikovszky Éva: <i>De szép ez az élet!</i> Móra Ferenc Könyvkiadó	6. Lugosi Lugo László– Klősz György: <i>Budapest 1900–2000.</i> Vince Kiadó	6. Sachar, Louis: <i>Stanley, a szerencse fia</i> Animus Kiadó
7. Wodehouse, P.G.: <i>Dinamit bácsi</i> Európa Könyvkiadó	7. Dirie, Waris– Miller, Cathleen: <i>A sivatag virága</i> Magyar Könyvklub	7. Lowry, Lois: <i>Számlál meg a csillagokat</i> Animus Kiadó
8. Márai Sándor: <i>Eszter hagyatéka és három kisregény</i> Helikon Kiadó	8. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona: <i>Becsület és kötelesség 1.</i> Európa Könyvkiadó	8. Sachar, Louis: <i>Bradley, az osztály réme</i> Animus Kiadó
9. Benzoni, Juliette: <i>Virradat – Hortense II.</i> Geopen Könyvkiadó	9. Havas Henrik: <i>Negyvenkilenceselek</i> Alexandra Kiadó	9. Kästner, Erich: <i>A két lotti</i> Móra Ferenc Könyvkiadó
10. Eco, Umberto: <i>A rózsza neve</i> Európa Könyvkiadó	10. Lendvai, Paul: <i>Magyarok – Kudarcok győztesei</i> Helikon Kiadó	10. Wilson, Jacqueline: <i>Kettős játszma</i> Animus Kiadó

A FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ SIKERLISTÁJA

2001. JÚLIUS 23.

Szépirodalom:

1. Fielding, Helen:
Mindjárt megőrülök! Európa Könyvkiadó
2. Fielding, Helen:
Bridget Jones naplója Európa Könyvkiadó
3. Sasson, Jean: *A fátymögött* Gabo Kiadó
4. Sasson, Jean: *A hercegnő lányai* Gabo Kiadó
5. Márai Sándor:
Eszter hagyatéka és három kisregény Helikon Kiadó
6. Vámos Miklós: *Apák könyve* Ab Ovo Kiadó
7. Sasson, Jean: *Királyi sivatag* Gabo Kiadó
8. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Bölcsek Köve Animus Kiadó
9. Obermannová, Irena:
Egy örült feleség naplója Európa Könyvkiadó
10. Esterházy Péter: *Harmonia caelestis* Magvető Kiadó

Ismeretterjesztő:

1. Darvas Iván: *Lábjegyzetek* Európa Könyvkiadó
2. Redfield, James: *Shambhala titka* Magyar Könyvklub
3. BeBean, René:
Középkori magyar várak és várromok Glória Kiadó
4. Németország (Panoráma útikönyv) Medicina Kiadó
5. Szilágyi Gyula: *Tiszántúli Emanuelle* Magyar Könyvklub
6. *A világ helyzete 2001.*
(Felelős szerkesztő: Varga Éva) Föld Napja Alapítvány
7. *Államalapítás, társadalom, művelődés*
(Szerk.L Kristó Gyula) MTA Történettudományi Egyetem
8. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona:
Becsület és kötelesség I. Európa Könyvkiadó
9. Horváth Ilona: *Szakácskönyv* Vince Kiadó
10. *A Horvát tengerpart* (Panoráma útikönyv) Medicina Kiadó

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvruházban

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 331-0126, 331-0127

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Az ősi tudást, hogy „senki sem lép kétszer ugyanabba a folyóba”,
kiterjesztjük. Egyetlen gondolkodó sem gondolkodik kétszer...

Az első Alfred North Whitehead kötet magyarul:

Folyamat és valóság

3500 Ft

TYPOTEX

1024 Budapest, Retek u. 33-35.

Tel./fax: 316-3759; www.extra.hu/typotex

KÖNYVHÉT

HIRDETÉSFELVÉTEL

TELEFON: 209-1875

Csatlakozzon a Lira és Lant Rt. franchise hálózatához!

Ha Ön már működő könyvesboltot üzemeltet és

- problémája van az árubeszerzéssel,
- gondja van a készlet-finanszírozással, és ezért nem elég széles a választéka,
- igényelné egy nagy tapasztalatokkal rendelkező könyvkereskedelmi vállalat könyvszakmai és marketing támogatását,
- hasznosítani tudná egy sok boltot üzemeltető könyvesboltlánc szolgáltatásait;

ha Ön most kíván új vállalkozásként könyvesboltot nyitni

- és ehhez szívesen élvezné az egyik legnagyobb magyar könyvesboltláhozati támogatását;

és tulajdonosa vagy bérlője egy, az ország bármely részén lévő, központi helyen elhelyezkedő 60-120 négyzetméteres üzlet-helyiségnek,

akkor csatlakozzon franchise hálózatunkhoz és élvezze a következő előnyöket!

- folyamatos, igényes könyvellátás,
- bizományosi konstrukció számítógépes áruforgalmi rendszeren keresztül,
- rendkívül széles könyvválaszték,
- folyamatos értesítés a megjelenő újdonságokról,
- forgalom függvényében emelkedő árás,
- árrés-prémium a Lira és Lant csoport kiadóinál megjelent könyvekre,
- teljes jogú részvétel a Lira és Lant központi marketingjében,
- egy tőkeerős, jó hírű vállalat arculata,
- könyvszakmai, kereskedelemtechnikai, számítástechnikai betanítás, folyamatos tanácsadás,
- boltátalakítás, berendezés a modern könyvkereskedelmi követelményeknek megfelelően.

Referenciáink a saját és a már működő franchise boltjaink:

Fókusz Könyvruházak

1072 Budapest, Rákóczi út 14.
4026 Debrecen, Hunyadi u. 8-10.

3530 Miskolc, Széchenyi u. 7.
7621 Pécs, Jókai u. 25.
6720 Szeged, Tisza L. krt. 34.
Fókusz Online Könyvruház -
www.fokuszonline.hu

Szakkönyvruházak

Infotéka Könyvesbolt -
1088 Budapest, Rákóczi út 27/b.
Iskolacentrum -
1051 Budapest, Október 6. u. 9.
Mediprint Orvosi Könyvesbolt -
1053 Budapest, Múzeum krt. 17.
Műszaki Könyvruház -
1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9.
Technika Könyvesbolt -
1114 Budapest, Bartók B. út 15.

Minden, ami zene

Kodály Zoltán Zeneműbolt,
Antikvárium és Hangszerbolt -
1053 Budapest, Múzeum krt. 21.
Rózsavölgyi és Társa Zeneműbolt -
1052 Budapest, Szervita tér 5.

Könyvesboltok

3300 Eger, Bajcsy Zs. u. 2.
9021 Győr, Arany János u. 3.
3530 Miskolc, Bajcsy Zs. u. 2-4.
5900 Orosháza, Győry Vilmos tér 1.
5540 Szarvas, Szabadság u. 30.
2000 Szentendre, Fő tér 5.
6600 Szentes, Kossuth u. 11.
9700 Szombathely, Király u. 1.
8300 Tapolca, Fő tér 10.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

Lira és Lant Rt.
1052 Budapest,
Szervita tér 5.
Telefon: 235-5020
Fax: 318-4107
Internet: www.lira.hu
E-mail: lira@lira.hu

www.fokuszonline.hu

MAGYAR NAPLÓ

1406 Bp., Pf. 15.;
Telefon/fax: 342-8768;
E-mail: magynap@elender.hu

Az Önképünk az ezredfordulón szociográfiai könyvsorozat a legnehezebb hagyományokat eleveníti fel: riport, tanulmány, esszé egyaránt szerepel benne. Alapvető célja a mai magyar társadalom átvilágítása.

Balla D. Károly: Kisebbségi áramszünet a schengeni fal tövében 70 old., A/5, karton, 784 Ft

A József Attila-díjas író ebben a könyvében a kárpátaljai magyarság létezését elemzi.

Cs. Gergely Gizella: Asszonyi helytállás Székelyföldön 244 old., A/5, karton, 1484 Ft
Székelydalya hajdani lakosainak mindennapjait, szokásait mutatja be a szerző.

Ircsik Vilmos: Jaj, akinek nincs otthona. 70 old., A/5, karton, 700 Ft
A németek 1945 utáni kitelepítésének és a Felvidékről elűzött magyarok betelepítésének lírai rajza.

Kőváry E. Péter: Ez az a föld... 180 old., A/5, karton, 1484 Ft
Remek körkép a rendszerváltás időszakának nyílt és színpalán mögötti, földkérdés körüli harcairól.

Pethő László: Araszolók 150 old., A/5, karton, 1204 Ft
A járszági mindennapokat bemutató riportkötet a rendszerváltással egy időben önállóul újrakezdők problémáiról szól.

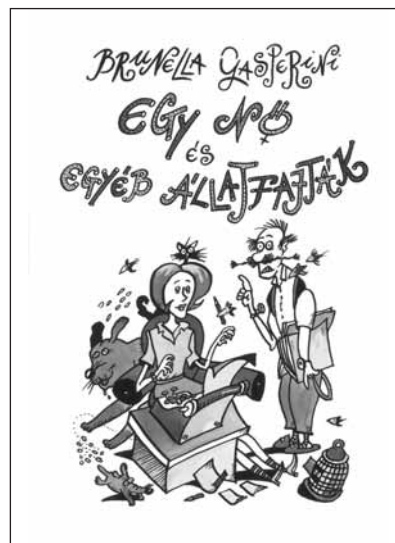
Szabó A. Ferenc: Az abortuszkérdés és a magyar társadalom századunkban. 92 old., A/5, karton, 812 Ft
Az abortuszkérdéssel foglalkozó irodalom áttekintése, a vélemények értékelése a XIX. századtól napjainkig.

Könyveink a kiadóban 20% kedvezménnyel vásárolhatók és megrendelhetők (Magyar Napló Kiadó 1062 Bp., Bajza u. 18).

A HÁTTÉR Kiadó ajánlata

Brunella Gasperini

Egy nő és egyéb állatfajták

Kutyák, macskák, madarak és egy család szomorúsággal, futó örömmel, tragédiákkal, de a létezés boldogságával is teli élete, amelynek vezérfonala a szeretet. Az olasz író könyve nem csak lenyűgözően szórakoztató, egyszerre kacagtató és lírai, de mindezek fölött szép. Az árad belőle, amit úgy hívunk: a lélek szépsége.

1148 forint

1134 Bp., Váci út 19. 11-12-es épület

Levélcím: 1525 Bp., Pf. 97

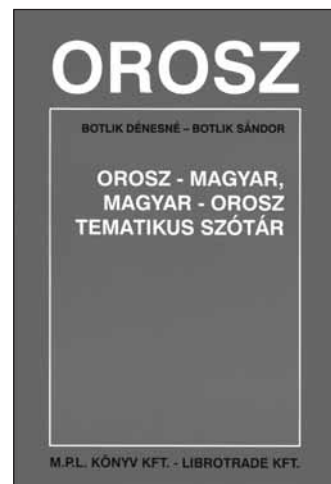
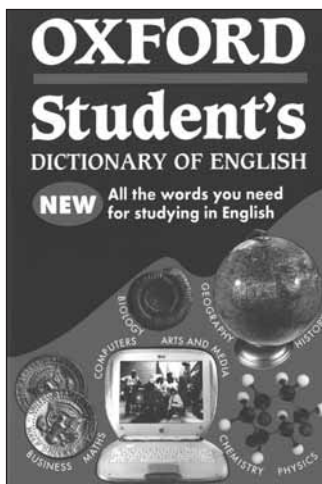
T/F: 320-8230, 329-7293

Üzenetrögzítő: 221-6239

E-mail: hatterkiado@matavnet.hu

A Librotrade Kft. ajánlja:

<i>Oxford Student's Dictionary of English</i>	2187 Ft
<i>Oxford Advanced Learner's Dictionary</i>	
+ CD-ROM	6344 Ft
Hessky Regina: <i>Német-magyar kézisztár</i>	5600 Ft
Hollós Zita: <i>Német-magyar sulisztár</i>	2900 Ft
Péntek Bernadett:	
<i>Középfokú kurzuskönyv</i>	
<i>a német szóbeli nyelvvizsgára</i>	1800 Ft
Botlik Dénesné-Botlik Sándor:	
<i>Orosz-magyar, magyar-orosz tematikus szótár</i>	2501 Ft
Bartos-Hamar: <i>Kínai-magyar szótár</i>	5000 Ft

Magyar irodalom

Bächer Iván:
Az elhagyott falu
Göncöl Kiadó
220 oldal, 1980 Ft

A szerzőnek van egy alteregója, aki a Gold Jenő névre hallgat és éppúgy az egyik nagy fővárosi napilap munkatársa, mint Bächer Iván, továbbá ő is kiköltözik – nem végleg, csak idényszerűen – a nyomasztó Budapestről valamelyik közelebbi távolabbi faluba, mint aki a szóban forgó könyvet írta. Gold Jenőt időnként meglátogatják a barátai. Egyikük – civilben kritikus – utána kérdezősködve így búcsúzik útbagazítójától: „Pista bácsi, maga még nem is tudja, mennyire meg lesz maga írva nemsoká...” Szerencsére, mi olvasók már tudjuk: „meg lettek írva” az összes Pista bácsik és Lizi nénik, Karcsik és Bödönbák, akikkel Gold Jenő hol szomszédsgái, hol disznóvágási, hol szőlőművelési vagy egyéb kapcsolatba került. Majdhogynem (de sajnos, csak majdhogynem) valamiféle mai Kiskunhalom kerekedett ki Bächer Iván apróbb-nagyobb, de egyetlen faluban, azonos szereplőkkel, zárt időben játszódó történeteiből, melyeket időről-időre a falu különböző nemzetiségű lakosainak sorsát bemutató, objektívebb betétek szakítanak meg. Persze, nem igazán jó szó a „megszakítás”, mert legalább annyira össze is kötik, meg is értetik a mában élő emberek múltban gyökerező reakcióit. A különböző hangvételű és célzatú (eredetileg talán cikknek, tárcának íródott) miniatűröket azonban igazán az írói modor teszi egységes (és rokonszenves) alkotássá: az a fajta szelíd humor, öngúnytól sosem mentes emberismeret, amely egyre inkább Bächer Iván szépen sorjázó munkáinak állandó ismertető jele lett. A sok szaggatott mondat, a már-már balladisztikus (de gyakran csak a

poén kiemelését szolgáló) tömörség, az új bekezdések (időnként kissé modoros) szaporítása, a szomorkás hangulatok csípős ellenpontozással történő gyakori szét-pukkasztása mind egyetlen célt szolgál: bemutatni a mai kor igazi kisemberét, akiről (a politika különösen) hajlandók vagyunk elfeledkezni, pedig öröme, bizakodásra leginkább az ő „köreikben” találhatóunk okot. Bächernek van szeme látni, van füle meghallani őket, s ha egyszer arra is elszánná magát, hogy erről a világról egységes szerkezetű, nagyobb lélegzetvételű könyvet (netán regényt!) ír, alighanem a mai magyar próza egyik legizgalmasabb alkotását hozná létre.

Ny. A.

Külföldi irodalom

Giorgio Pressburger:
A Hetedik Palotában
Európa Könyvkiadó
195 oldal, 1600 Ft

Giorgio Pressburger 1956-ban, tizenkilenc évesen hagyta el szülőföldjét, Magyarországot, s Itáliában kezdett új életet, ott vált világhírű íróvá. Jelenleg a Magyarországi Olasz Kultúrintézet igazgatója. A Hetedik palotában megrendítő levélregény, mely felöleli szinte a teljes 20. századot. Sara gyermeket vár, méghozzá az elsőt, s a szülésig egy teljes hét van vissza. Naponta több e-mailt, faxot, levelet kap, amint ugyanis kisfiának életet készül adni, egyre jobban érdekelni kezdi a múlt, a származása, kik voltak a szülei, nagyszülei. Eleinte édesanyját faggatja, majd apját kezdi keresni, akit már időtlen idők óta nem látott. Az apja nyomait kutatva három nő bukkan elő a semmiből. A három nő életét ugyanaz a férfi forgatta fel, jobban mondva tette tönkre, aki nem más, mint Sara édesapja. Mindegyik asszony izgul

Saraért, s a születendő gyermekért, s egyaránt keresik, várják a leendő nagypapát. Sara apjának életét a holocaust pecsételte meg. Ő maga ugyan gyerekként megmenekült, de szüleit elveszítette, édesapját megölték, holtan hitt anyja pedig idegencsként örökre elmegyógyintézetbe került. Az idegencnek között felnövő fiúból nyughatatlan, kétségek közt vergődő férfi lett, aki nem találja helyét sehol és senki mellett, sodródik egyik asszonytól, kapcsolatból a másikba, lesz repülőtisztból tudóssá, mindeközben nem vesz tudomást a pusztításról, melyet az őt szeretők lelkében okoz. Mint kiderül, míg Sara gyermekének születésére vár, az apa egy jeruzsálemi kórházban haldoklik, s utolsó üzenetét, ha tetszik, végrendeletét diktálja. Egész élete azzal telt, hogy választ keresett a holocaustra, ha másról nem, hát magától Istentől. Tudjuk, hogy nincs válasz... s az apa azon a napon hal meg, melyen unokája megszületik. A rendkívül lírai, mélyen tragikus művet főleg azoknak az olvasóknak ajánlom, akik egy kicsit vonzódnak a misztikához.

–a–

Per Olov Enquist:
Az udvari orvos látogatása
Európa Könyvkiadó
427 oldal, 2300 Ft

A kitűnő színdarabjai és erőteljes prózája révén nálunk is jól fogadott, hatvanhét éves svéd író egészen friss regénye a tizennyolcadik századi Dánia egy rövid korszakát dolgozza fel az alkalmazott lélektan s a korabeli filozófiai áramlatok összevetésével. Öröklött elmebajtól és hatalmi vágytól vezérelt, illetve ugyanezekről gyöttrődő hősei: a VII. Keresztély néven trónra került, idegyöngye király, az angol hercegnőből lett, szenvedélyes és merész királyné, meg egy német orvos, kit az örült uralkodó udvari gyógyítójának kér fel a dán kormányzat legfőbb minisztere.

A megbízatást a tehetséges professzor túlteljesíti. Barát-ságos közeledésével nemcsak kordában tartja az időnként bizony dühöngő királyi felséget. Arra is rábírja, hogy reformokat vezessen be a francia felvilágosultak – Voltaire, Diderot, Rousseau és mások – eszméi alapján. Ráadásul szó szerint áthágja a dinasztikus illemszabályokat. Hosszan tartó, gyermekáldást hozó viszonyt folytat a bővérű, szerelemre éhes királynéval.

Per Olov Enquist a történelmi tények pontos közlése mellett szabadon engedí írói (sőt költői) fantáziáját. A két különböző társadalmi rétegből származó szerelmes gyöngéden érzéki, konvencionálisan szembeszálló kapcsolatát emeli műve középpontjába. Ahogy az orvos forradalmi jellegű tervei megvalósulnak (rövid életű rendeletek formájában) úgy teljesedik ki a korszellemmel szembeszálló páros egyesülése, egymás vállalásának nyílt közszemlére tételéig. A társadalomjavító buzgalom, meg a titkolatlan szenvedély együttesen jut el a csúcspontig, ahol a bukás elsőpró örvénye fenyeget...

Írónk jó előre föltárja a kezdet és a vég datálható tényeit. Az olvasó nem arra ügyel, hogy milyen meglepő vagy érdekes fordulatok következnek, hanem arra, hogy mi zajlik a hatalmi játszmaiban résztvevők lelkében: indulataikban, félelmeikben, örömeikben, kétkedéseikben és kitöréseikben. A sokszori kínvallatásokkal, sőtét intrikákkal, majd rettentő kivégzésekkel záruló história magánéleti jelenetei kidolgozottabbak, mint a történelmi párhuzamokat elemző részletek. Azt azonban, hogy a dánoknál – no meg a korabeli Angliában – nemcsak Hamlet királyfi idején bűzlött „valami”, hanem például két századdal korábban is, meggyőző hitelességgel, művészi általánosítással mutatja be a svéd irodalom nem véletlenül elismert világ-nagysága.

(iszlai)

Hanna Molden:

Kurakin

Magyar Könyvklub

Az osztrák szerző legújabb könyve három helyszínen: az 1956 bukását megélt Budapesten, a monarchisztikus, konzervatív Bécsbe és az 1968-as szelektől megérintett Párizsba vezeti olvasóit. A szórakoztató regény a 20 éves Anna Clarin és az 50 körüli orosz származású emigráns újságíró, Oleg Kurakin végzetes szerelmének története. A fiatal lány és a nemzetközi híró újságíró az '50-es évek második felében találkoznak Budapesten, ennek emlékét őrzi az Annapest becenév, ahogyan Oleg nevezi kedvesét. A polgári életformát követő család ellenállását leküzdvén újra és újra viszontlátják egymást, szerelmük beteljesülését természetesen Párizsban élik meg.

Hanna Molden regénye 1996-ban jelent meg németül. Az 1940-es születésű szerző, aki az állam- és jogtudományok doktora, fordító, újságíró és szépíró, Bécsben tanult és dolgozik. Műveinek egy része férjének, Fritz Moldennek a kiadójában jelenik meg. A szerzőnő magyarok iránti érdeklődését több művében is jelezte. A Kurakin érintette ugyan Magyarország történetét és az 56 utáni állapotokat, de van egy regénye, amely kifejezetten magyar témájú dokumentumregény vagy kortörténet (magyarul még nem olvasható). A nagysikerű Greif und Rose-ban Ottrubay Melinda és Esterházy Pál házasságának történetét írta meg. Művei – mint a kamaszokkal foglalkozó Man nennt es Pubertät, vagy a legnagyobb visszhangot kiváltó Bloss nicht stören című írása –

mindig a tisztességes szórakoztató irodalomhoz tartoznak, de annak határait nem lépik túl.
Sz. Zs.

Emlékirat

Hoffmann János:

Ködkárpit

*Szombathely megyei jogú város kiadványa
140 oldal*

Egy zsidó polgár feljegyzései, 1940–1944: ezt az alcímet viseli az a feltűnően szép kiállítású kötet, amely a „Szombathelyi memoárok” sorozat első darabjaként jelent meg. S mielőtt még magára a szóbanforgó emlékezésre térnénk, érdemes néhány szó erejéig a kiadás mögött rejlő gesztusnál is elidőznünk, mert az elfogulatlan és nemes hagyomány-ápolásnak, a városias gondolkodásmóddhoz szorosan hozzátartozó polgári öntudatnak rokonszenves (és más magyar városok számára is követendő) példáját láthatjuk benne. Fejszt György, a szerkesztő, Aradi Péter, a tartalmas elő-, és Varga Hoffmann Judit, a családi körülményekre, a memoár keletkezésének hátterére rávilágító utószó írója (s együtt valamennyien, úgy is, mint ihletett szöveggondozók) lefegyverzően alapos és bensőségesen átélt munkát végeztek, hogy a szöveg a legjobb formájában s a legteltesebb mértékben hatni tudjon. (A jegyzetek olyan kor- és helytörténeti tudásról tanúskodnak, hogy bármely tudományos irányú kiadvány megirigyelhetné őket...)

S ha már ennyit a körítésről, beszéljünk arról is, amit körít. Hoffmann János, a tisztességes polgár- és iparosem-

ber akkor kezd naplót írni (először csak gyermekeinek szóló levél formájában), amikor a faji diszkrimináció törvényei már előrevetítik a borzalmak, a Holocaust árnyékát. S milyen érdekes, hogy ebben az emlékezésben legkevésbé az 1940 és 1944 közötti évek szenvedéseiről esik szó, mert Hoffmann János a fenyegető vég tudatában azt tartja fontosnak az utókorra hagyni, hogy – még a „boldog” békeidőkben – miként éltek az ő szülei, nagyszülei, milyen volt a város, milyenfajta életutakat figyelt meg, milyen szokások, a mindennapi életnek milyen rekvizitumai jellemezték azt a kort. A nyugalom, a biztonság, az önérték, a tisztességes megélhetés esélye – íme, ezek jellemezték ama régi időt és részletes, láttató erejű leírásuktól csak hangsúlyosabbá válik, hogy mi veszhet el, mi pusztul ki a világból éppen a naplórész napjaiban. Ez a nagyotmondástól, irodalmiaszkodástól mentes tanúságtétel fontos mozaikkockája lehet egy majdan megírandó, teljes kor- és helytörténetnek.

Nyerges András

Emlékirat

Christine Brasch –

Inga-Maria Richberg:

Derült égből pánikroham

Magyar Könyvklub

Amikor Christine Brasch, a német Eltern című családi lap szerkesztője közzétette egy 24 éves, szorongásban szenvedő olvasója levelét, nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy a cikk hatására több száz olvasó jelentkezett és panaszkodott hasonló tünetekről. Az Eltern sorra tette közzé a Né-

metországban addig ismeretlen betegséget tárgyaló ismeretterjesztő és tanácsadó cikkeit. Olyan óriási volt az érdeklődés, hogy végül arra is vállalkozott, hogy Inga-Maria Richberg szakírónővel közösen könyvet ír a pánikrohamról és annak gyógyítási formáiról. Könyvük tudományos igényű, mégis olvasmányosan kalauzol a témában. Először is tisztázzák, mi a szorongás és a pánikroham, mely esetekben számít már betegséggnek, hogyan reagál a szervezet félelmi állapotban. Vizsgálják, miért is szoronganak az emberek és milyen üzenetet hordoz ez a környezet számára. Részletesen áttekinthetik a félelmek lelki, testi okait, hat pánikbeteg saját szavaival számol meg betegségek lefolyásáról és a gyógyulást elősegítő terápiákat, a gyógyszeres- és a pszichoterápiás módszer előnyeit és hátrányait. Egyértelmű gyakorlati tanácsokat adnak a megfelelő szakember kiválasztásával kapcsolatban: megvilágítják, mivel foglalkozik a pszichiáter, a neurológus és a pszichoterapeuta; figyelmeztetnek az első beszélgetés fontosságára; beszélnek az egyéni és a csoportterápiáról, a kórházi és ambuláns kezelésről, vagy a hipnózisról. Lazítási technikákat ajánlanak, melyekkel a roham megelőzhető vagy kezelhető. Mindez persze nagy önuralmat kíván. „A legtöbb pánikbeteg azt várja a kezeléskéntől, hogy soha többé ne féljen. Ez a kívánság érhető ugyan, de irreális. ...Nem a félelmet nem ismerő ember az egészséges, hanem az, aki ismeri a félelmeit, bánni tud velük, és tudja, hogy a félelem elsősorban és mindenekelőtt a »condition humaine« (emberi állapot) része.”

(Szénási)

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

Sokfélét, és jót!

■ A változatosság gyönyörködtet – Varietas delectat. Ennek az ősi latin szólásnak a jegyében nézzünk körül a gyerekkönyvek között.

„Harry Potter tulajdona” – ez áll annak a könyvnek a borítóján, amely rendkívül ígéretes címmel jelent meg: *Legendás állatok és megfigyelésük*. A szerző neve ismeretlenül és kissé furcsán hangzik, ám lehet, hogy csak én nem hallottam még Göthe Salamander úrról, sem Albus Dumbledore-ról, aki az előszót írta a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskolában hivatalos tankönyvnek számító műhöz. Ugye ennyi információ után máris kíváncsiak vagytok, az eddig ismert (mondjuk inkább így: létezőnek hitt, mágikus) bestiákon, a sárkányon, griffen, fönixen, kentauron stb. kívül milyen állatokról tanulnak, melyikről mit tudhatnak az ifjú boszorkányok és varázslók. Ebben a színpompás, gazdag világban, amellyel a magizoológia tudománya foglalkozik, létezik pl. az Augurey (más néven irish phoenix), ez a rendkívül félnék madár, amely megjelenésében némileg emlékeztet egy csökött, alultáplált keselyűre. Egyébként a Mágiaügyi Minisztérium besorolása szerint ártalmatlan ill. szelídíthető madár. De idomításra, szelídítésre bizonyítottan nem alkalmas például a Quintaped, ez a ronda ragadozó. Még szerencse, hogy csak a Skócia legészakibb pontja fölött található Drearszigeten fordul elő. (Fontos megjegyzés: a szigetet éppen az említett bestia jelenléte miatt mindmáig nem tudták feltérképezni.) Mivel a könyv hasonmás kiadás, Harry-tól, illetve Ron Weasley-től származó aláhúzásokkal, szavakkal, félmondatos üzenetekkel van tele. Így hiteles! A Londonban,

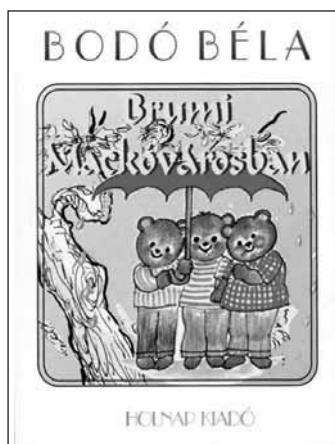
az Abszolút út 18/a alatt működő Obskurus Könyvek kiadójától az Animus Kiadó vette át a kiadványt, és fordította le *Tóth Tamás Boldizsárral, Kukucska Zsófiát* pedig megkérték, hogy produkálja magyarul Harry Potter kezevonásait. Azzal az ígérettel, hogy legközelebb *A kvindics évszázadairól* is szövegek, térjünk rá a mi mugli-világunk valódi állataira, amelyeket a költők verseikben, a festők pompás festményeken, grafikákon örökítettek meg..

Reich Károly, a kitűnő festő és grafikus nagyon jó gyerekkönyv-illusztrátor is volt. Jól emlékszem azokra a képeskönyvekre, verseskötetekre és antológiákra, mese- és ifjúsági regényekre, mindenekelőtt azokra a Móra Ferenc-művekre, amelyeknek a szereplői, jelenetei úgy jelennek meg előttem ma is, ahogy az ő kezevonásai alapján közkinccsé váltak. A művész hagyatékban egy kötetre való színes rajz került elő, csupa madaras rajz. Van itt golya, fácán, vörösbegy, sirály, fecske, búbosbanka, vörösbegy, cinke és még sok más, szépséges jószág. Ezekhez a rajzokhoz válogatott hozzájuk illő, tehát madaras verset *Schaefer Andrea*. Így született ez a gyönyörű képeskönyv, a *Micsoda madár!* – benne versek, versrészletek legjobb költőinktől (íróinktól), csak néhányan a rangos névsorból: Áprily Lajos, Csanádi Imre, Kormos István, Kosztolányi Dezső, Móra Ferenc, Petőfi Sándor, Rákos Sándor, Vas István, Vörösmarty Mihály, Zelk Zoltán.

Talán már megírták, esetleg valaki feldolgozza majd, mert nem érdektelen a kérdés, miért oly kedves figurája a (mű)meseeknek a mackó, a medvebocs. Elég csak Milne Micimackójára, Kormos István Vackorjára, Tandori Dezső medvéire, Se-

bők Zsigmond Mackó uraságára, Aaron Judah Macókájára, Czeslaw Janczarski Fülesmáckójára utalni.

És most újra itt van a *Bodó Béla* (1903–1970) által megálmodott, kitalált, megelevenített Brumi. A fiatal korában könyvkereskedőként is dolgozó, később íróként, műfordítóként ismertté vált újságíró Brumi sorozata öt részből áll: Brumi Macókóvárosban, Brumi az iskolában, Brumi újabb kalandjai, Brumi a Balatonon és Brumi mint detektív. Csak azért sorolom fel az összeset, mivel azt

gondolom, aki az első két rész alapján megkedvelte ezt a csetlő-botló, naiv és olykor lusta, meg nyafogó, falánk és ugyanakkor kedves, a hibáit mindig belátó, végeredményben ember-szabásúan gyarló és szeretetre méltó medvebocsot, az kíváncsi a folytatásra. *Szávay Edit* fekete-fehér-medveszínű grafikái is segítenek jól emlékeztetünkbe venni Brumit és mackó-barátait, Pulykapipit és Jócsontot, Kukit, a papagájt meg Lalit, a mókust, továbbá a felnőtteket, a kalandokat, amelyeket maga a címszereplő mesél el nekünk.

A Delfin Könyvek a Móra Kiadó egyik legnépszerűbb (1964-ben indult) sorozata volt évtizedeken át, sokféle olvasnivalót kínált: köztük klasszikus indiánregényeket is. Gyerekkoromban, ha izgalmas, szórakoztató,

vidám, kalandos olvasmányra vágytam, közülük kedvemre válogathattam. Talán mind a 200 kötetet olvastam, mondhatni, ezeken nőttem fel. A sorozat most megújult, és ennek ropantul örülök. *Szürke Bagoly* (Grey Owl) *Két kicsi hód* c. könyve ugyancsak az indiánok világába kalauzolja el olvasóját, de ahogy már a címe sejteti, nemcsak az „Északnyugati Szél Hazájának” lakóit (azaz a kanadai indiánok életét) ismerhetjük meg, hanem az „Erdők Apró Népének” világát is. Ember és természet, ember és (vadon élő) állat kapcsolatát írja le ez a nagyszerű könyv, hitelesen, érdekesen, érzékletesen. Gítsi Mígván, vagyis Nagy Toll kislányának, Szédzsónak és kisfiának, Sepiannak a kalandjait, akik összebarátkoznak két kicsi hóddal. Nagy Toll, a vadász megmentette Csikani és Csilavi életét, és gyermekeinek ajándékozta őket. És ekkor kezdődnek a gyerekek meg a családjuktól elszakadt kedves kis állatok kalandjai. Annyi érdekességet még hozzáfűzök: *Szürke Bagoly*, a szerző valódi neve Archie Belaney, aki már kisfiú korában annyira rajongott az indiánokért, hogy elhatározta, indián lesz. Alighogy Skóciában befejezte iskoláit, áthajózott az óceánra, és belevetette magát Kanada őserdeibe. Az őt befogadó indiánok nagy barátja, szószólója volt, tudós természetkutató, aki nagyszerű könyvet írt választott hazájáról. A kötet *Szecskó Tamás* illusztrációival, *Baktay Ervin* fordításában látott napvilágot.

Bodó Béla: Brumi Macókóvárosban. Holnap Kiadó. 168. old., 1200 Ft; [J. K. Rowling] Göthe Salamander: Legendás állatok és megfigyelésük. Animus Kiadó. 78 old., 490 Ft; Micsoda madár! Móra Könyvkiadó, 32 old.; Szürke Bagoly: Két kicsi hód. Móra Könyvkiadó, 180 old.

Cs. A.

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

Megjelent könyvek

2001. július 13–26.

A

A csók. Szerelmes idézetek és romantikus festmények: Helen Exley ajándékkönyve. Alexandra.

ISBN: 963-367-837-4 kötött: 1190 Ft

A Kőszegi-hegység és környékének turistatérképe: Wanderkarte = Tourist map = Carte touristique. Bük, Bükfürdő, Csepreg és Kőszeg térképével. M. 1:40 000. Cartographia.

ISBN: 963-352-113-0 CM 600 Ft

Amon Mária – Tózsér János: A varázslatos Portugália. Kassák.

ISBN: 963-9100-58-7 fűzött: 2300 Ft

Arad. Arad. M. 1:15 000. centru. – belváros. – Innenstadt. – city M. 1:7 500. Cartographia.

ISBN: 963-352-776-7 CM 800 Ft

A terület- és településfejlesztés kézikönyve. CEBA K. (Magyarország kézikönyvtára)

ISBN: 963-9089-85-0 kötött: 5000 Ft

A testneveléstanítás módszertana tanítók részére. Dialóg Campus. (Dialóg Campus tankönyvek)

ISBN: 963-9123-17-X fűzött: 1980 Ft

Az Európai Unió munkajoga és a magyar munkajog a jogmegközelítés folyamatában. Osiris. (Magyarország az Európai Unióban / kézikönyvtár)

ISBN: 963-379-960-0 kötött: 4500 Ft

Azzopardi, Aldo E.: Málta. A

mediterránium gyöngyszeme. Narni, Plurigraf, Terni.

ISBN: 88-7280-831-6 fűzött: 1290 Ft

B

Bárány Éva: A szfinx árnyékában. Erdélyi-magyar agyagedények. Uránusz. (Uránusz könyvek 11.)

ISBN: 963-9304-24-7 fűzött: 1680 Ft

Barczy Attila – Lóczy Dénes – Penksza Károly: Dunántúlidombság. Belső-somogy. fűzött: 480 Ft

Báttonyi György A.: Ha felcsináltad, vedd is el Bagolyvár.

ISBN: 963-9197-84-X fűzött: 980 Ft

Beke Pál: Méltóságkereső. Önéletrajz és szakmatörténet. epl 2001., Shark Print. (Editio plurilingua 2001/3)

ISBN: 963-86120-1-0 fűzött: 3100 Ft

Belloni, Stefania: Stockholm. [Utikönyv, város- és metróterkép. Narni, Plurigraf, Terni. (Svédországi utazások)

ISBN: 88-7280-826-X fűzött: 1290 Ft

Benedek Elek: Szélike királykisasszony. Mesegyűjtemény. Aquila.

ISBN: 963-8276-16-9 fűzött: 649 Ft

Bennett, Richard A.: A hit tápláléka. ...hogyan hited megerősödjön. 2. kiad. Evangéliumi K.

ISBN: 963-9209-65-1 fűzött: 450 Ft

Bevezetés a filozófiába. Szöveggyűjtemény: [tankönyv]. Holnap.

ISBN: 963-346-263-0 fűzött: 890 Ft

Biblia téka [CD-ROM]. A bib-

liatudomány elektronikus könyvtára: 13 bibliafordítás, 4 magyarázat, 3 lexikon, református könyvek. Arcanum. (Arcanum digitéka) 6160 Ft

Bíró Viktor: Disztribúciók villamosmérnöki számításokban. Akad. K.

ISBN: 963-05-7797-6 fűzött: 3200 Ft

Borszékeny Rétháti Ágnes: Az én reformkonyhám. 4. bőv., jav. kiad., Gladiátor. (A hagyományos és mai magyar konyha szakácskönyvei 2.)

ISBN: 963-8043-47-4 kötött: 1150 Ft

Boruzs János – Boruzs Jánosné: Borlexikon. Borral készült ételek receptjeivel. Kheiron '97.

ISBN: 963-9246-10-7 fűzött: 450 Ft

Botlik Dénesné – Botlik Sándor: Orosz – magyar, magyar – orosz tematikus szótár. M.P.L. Kv. – Librotrade.

ISBN: 963-9328-23-5 fűzött: 2501 Ft

Braun-Bernhart, Ursula: Romantikus, érzéki, saját kezűleg elkészíthető rózsadíszek. Sziget.

ISBN: 963-8138-58-0 kötött: 1550 Ft

C

Caligiani, Alfredo: Horgászat. Felszerelés és technikák, édesvízi, tengeri és part mentén élő halak. M. Kvk. (Földön, vízben, levegőben)

ISBN: 963-547-376-1 kötött: 2300 Ft

Charrette, Robert N.: A határvidék farkasai. Beholder. (Battletech)

ISBN: 963-9047-91-0 fűzött: 1298 Ft
Cornwell, Patricia: Nyom nélkül. Európa.

ISBN: 963-07-6996-4 fűzött: 1200 Ft

Cs

Csibor Zoltán: A kártya kéznél van. Szukits Kv.

ISBN: 963-9393-00-2 fűzött: 890 Ft

Csicsery-Rónay István: Csillagos órák, sorsfordító magyarok. 6/7. Magyarország a második világháborúban. Occidental Press- Századvég.

ISBN: 963-7871-14-4 fűzött: 336 Ft

Csikós György: Villám, a farkas története. Gyerekmesé. Future Press Kft.

ISBN: 963-00-2568-X kötött: 1100 Ft

Csizmadia Ervin: Diskurzus és diktatúra. A magyar értelmiség vitái Nyugat-Európáról a késő Kádár-rendszerben. Századvég.

ISBN: 963-9211-22-2 kötött: 1960 Ft

D

Dahl, Roald: Boszorkányok. Magus Design Studio.

ISBN: 963-00-7037-5 fűzött: 1280 Ft

Deguy, Michel: Metszetek. Válogatott költemények. Orpheusz Kv.

ISBN: 963-9377-08-2 fűzött: 1500 Ft

Diszkrimináció és üldöztetés: hatások és következmények. Konferencia, Budapest, 2000. november 10–12.

ISBN: 963-86115-3-7 fűzött: 1600 Ft

Dombrádi István: Lélekarc. Válogatott versek. Uránusz. ISBN: 963-9304-22-0 fűzött: 1213 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

Magyar Könyvgyűjtő

A régi könyvek és az antikvitások kedvelőinek. Megjelent a 6. szám

Kizárólag előfizetőknek!

Előfizetési díj 2001. évre (10. szám) 4400 Ft.

Új előfizetőink is az 1. számtól kapják a lapot.

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41.

Telefon/fax: 466-0703

MEGRENDELÉS

Igen, szeretnék tájékozott lenni a régiségek világában, emiatt megrendelem a Magyar Könyvgyűjtő c. újságot a 2001. évre (10 lapszám) 4400 Ft előfizetési díjért.

Igen, vállalom, hogy megrendelésem alapján az első számot és a számlát utánvéttel kapom meg, az előfizetési díjat és a postaköltséget a kézbesítőnek kifizetem.

Kérem, küldjék el a Magyar Könyvgyűjtő első számát postán, utánvéttel.

NÉV

CÍM

D'Orta, Marcello: Ha nem volna nagyapám, ki kéne találni. Unokák mondták nagyszülőkről. Európa.
ISBN: 963-07-6989-1 kötött: 1100 Ft

E

ECDL távoktató tanfolyam [CD-ROM]. (1. lecke) Német L. Gimn. és Ált. Isk.
4990 Ft

ECDL távoktató tanfolyam [CD-ROM]. (2. lecke) Német L. Gimn. és Ált. Isk.
4990 Ft

ECDL távoktató tanfolyam [CD-ROM]. (3. lecke) Német L. Gimn. és Ált. Isk.
4990 Ft

Erdély a keresztény magyar királyságban. Erdélyi Múzeum-Egyes. (Erdélyi tudományos füzetek 231.)
ISBN: 973-8231-05-1 fűzött: 1350 Ft

És az állam gondoskodik.... PolgART. (Tabuk nélkül)
ISBN: 963-9306-13-4 fűzött: 1100 Ft

F

Farkas Norbert: Nagyokat hallgatva. Beszélő sportszavak. Futball '93 Kft.
ISBN: 963-00-6839-7 fűzött: 1484 Ft

Fazekas Anna: Öreg néne özikeje. 20. kiad., Ciceró.
ISBN: 963-539-321-0 kötött: 990 Ft

Fedezd fel a Föld országait [CD-ROM]. Kerekvilág.
7990 Ft

Filozófia tankönyv [a középiskolák számára]. 3. mutatóval bőv. kiad., Holnap.
ISBN: 963-346-262-2 fűzött: 850 Ft

Fulbrook, Mary: A német nemzeti identitás a holokauszt után. Helikon. (Helikon huszónegy)

ISBN: 963-208-702-X fűzött: 1980 Ft

Fűszerek könyve. Pallas Antikvárium.
ISBN: 963-85581-2-1 [hibás ISBN 963-8581-2-1] fűzött: 425 Ft

G

Gaálné Póda Bernadette: Májbetegség diétáskönyve. Medicina.
ISBN: 963-242-714-9 fűzött: 780 Ft

Gabányi János: Magyar várak legendái. Holnap.
ISBN: 963-346-258-4 [hibás ISBN 963-346-250-4] kötött: 1200 Ft

Gábor Ignác: Der habräische Urrhythmus. Háttér.
ISBN: 963-8128-80-1 kötött: 498 Ft

Gábor Róbert: Az igazi szociáldemokrácia. Küzdelem a fa-

sizmus és a kommunizmus ellen, 1944–1948. 3. jav. kiad., Századvég.

ISBN: 963-9211-20-6 kötött: 1960 Ft
Galánfi Csaba: Rozmówki polsko – węgierskie. Centrum.
ISBN: 963-00-7138-X fűzött: 790 Ft

Galántai János Árpád: Sötét zarándok. Valhalla Páholy.
ISBN: 963-9238-37-6 fűzött: 1190 Ft

Gáldi László: Spanyol – magyar szótár. Akad. K.
ISBN: 963-05-7806-9 kötött: 1750 Ft

Gáspár Lóránd: Fénnyel írni. Válogatott versek. Orpheusz Kv.
ISBN: 963-9377-04-X fűzött: 1500 Ft

Gáspár Péter: Jó széllel toroni partra. Valhalla Páholy.
ISBN: 963-9238-38-4 fűzött: 1190 Ft

Gedge, Pauline: Hórusz útja.
ISBN: 963-9237-59-0 kötött: 1990 Ft

Góg János: Ujjlenyomatok. Raszter K.
ISBN: 963-8013-11-7 kötött: 950 Ft

Görög Ferenc: A magyar nemzet története. 2. kiad. Horizont. (Horizont könyvek 6.) kötött: 967 Ft

Gouttes de pluie. Poésie de Hongrie au XX-éme siècle. Fekete Sas Kiadó.
ISBN: 963-9352-07-1 kötött: 5000 Ft

Grant, Leslie M.: Zakariás látomásai és az Úr Igéjének terhe. Evangéliumi K.
ISBN: 963-9209-69-4 fűzött: 450 Ft

H

Haas Márta: Olasz – magyar, magyar – olasz tematikus szótár. Paginarum.
ISBN: 963-9133-52-3 fűzött: 3800 Ft

Hangzó Biblia. Újszövetség: multimédia [CD-ROM]. Arcanum – Immanuel Horem Színházi Társ.
ISBN: 963-86118-3-9 5100 Ft

3D virtuális origami [CD-ROM]. Unit Kft.
5990 Ft

Heriford, Clovis: A megláncolt múmia. Radiant.
ISBN: 963-86160-2-4 fűzött: 690 Ft

Hesse, Hermann: Sziddháta. Hindu rege. Európa. (Európa diákkönyvtár)
ISBN: 963-07-6892-5 fűzött: 480 Ft

Hlatky Ilona – Pálffy Judit: Kőelixír. Meditáció és jóvendülés a hósen alapján: kőbe vésett sors: alakítsd a sorsod! Pallas Antikvárium. [Debrecen], Lícium-art.
ISBN: 963-9117-50-1 fűzött: 990 Ft

Horvátország = Hrvatska = Kroatien = Croatia. autós-

térkép = autokarta = Autokarte = road map: Dubrovnik, Osijek (Eszék), Pula (Póla), Rijeka (Fiume), Split, Slavonski Brod, Ńibenik Varođin (Varasd), Zadar (Zára), Zagreb (Zágráb) város-térképekkel. M. 1:500 000. Top-o-gráf.
ISBN: 963-9381-28-4 CM 1400 Ft

Horvát tengerpart 1. Isztria = Istria = Istrien = Istria. autós-térkép = autokarta = Autokarte = road map: Poreč, Pula (Póla), Rovinj, Umag város-térképekkel, kikötőtérképekkel. M. 1:100000. Top-o-gráf.
ISBN: 963-9381-21-7 CM 1600 Ft

Hubbard, L. Ron: A túlélés tudománya. Az emberi viselkedés előrejelzése. Copenhagen, New Era.
ISBN: 87-7816-924-0 kötött: 7600 Ft

I

Illemteszt [CD-ROM]. 550 feladat, 2 logikai játék: kérdések és feleletek gyerekeknek és felnőtteknek. Unit Kft.
5990 Ft

IQ, EQ, AQ [CD-ROM]. intelligencia teszt: ismerd meg önmagad: 960 feladat. Unit Kft.
5990 Ft

Ismeretlen fejezetek Teleki Pál életéből. Századvég.
ISBN: 963-9211-23-0 fűzött: 1008 Ft

J

Járó Ildikó: Hello! Activity book. Tenzi Kft.
ISBN: 963-00-7012-X fűzött: 607 Ft

Járó Ildikó: Hello!: cassette. Hungaroton.
842 Ft

Jászi Oszkár: Jászi Oszkár naplója, 1919–1923. MTA Törtud. Int.
ISBN: 963-8312-75-0 fűzött: 1650 Ft

Jókai Mór: Erdély aranykora. 1., Osiris. (Millenniumi könyvtár 147.)
ISBN: 963-389-079-9 kötött: 1360 Ft (1–2)

Jókai Mór: Erdély aranykora. 2., Osiris. (Millenniumi könyvtár 148.)
ISBN: 963-389-080-2 kötött:

Jones, James: A vékony vörös vonal. Regény. Fiesta – Saxum.
ISBN: 963-8133-91-0 963-9084-54-9 kötött: 1800 Ft

Juhász Sándor: Őszi hajnal. Válogatott versek. Uránusz.
ISBN: 963-9304-20-4 fűzött: 709 Ft

K

Kabdebó Tamás: Tízparancsolat. epl 2001. (Editio plurilingua 2001/6.)
ISBN: 963-86120-4-5 fűzött: 1400 Ft

Karinthy Frigyes: Könnyed társalgás. Humoreszkek, karcolatok. Osiris. (Millenniumi könyvtár 151.)
ISBN: 963-389-082-9 kötött: 680 Ft

Katona József: Bánk bán. Puledro K.
ISBN: 963-9320-35-8 fűzött: 450 Ft

Kemsei István: Don Juan énekei. Orpheusz Kvk.
ISBN: 963-9377-07-4 fűzött: 1200 Ft

Király Györgyi, B. – Krasznai Éva: Szeressük egymást, gyerekek! Pirulacsata és más történetek. Animula.
ISBN: 963-86115-5-3 fűzött: 1500 Ft

Kiss Endre – Varga Csaba: A legutolsó utolsó esély. Új világ új vizió. Stratégiakutató Int. (Tudástársadalom könyvek 1.)
ISBN: 963-00-7005-7 fűzött: 1740 Ft

Kohen, Mose: A szerelem gyötrelmei. Múlt és Jövő K.
ISBN: 963-9121-63-8 fűzött: 1500 Ft

Koktélkönyv. Gabo.
ISBN: 963-9237-49-3 kötött: 5500 Ft

Korniss Péter – Vujicsics D. Sztóján: Szentendre. [Corvina]

ISBN: 963-13-5121-1 fűzött: 1200 Ft

Korniss Péter – Vujicsics D. Sztóján: Szentendre. [Corvina]

ISBN: 963-13-5122-X fűzött: 1200 Ft

Korniss Péter – Vujicsics D. Sztóján: Szentendre. [Corvina]

ISBN: 963-13-5123-8 fűzött: 1200 Ft

Kőszeg: térkép = Stadtplan = map. M. 1:10 000. Cartographia.
ISBN: 963-352-396-6 CM 380 Ft

Kovács Zsolt: Zebrák, majmok, oroszlanok. Barangolás a magyar állatkertekben. Ciceró.
ISBN: 963-539-324-5 kötött: 1590 Ft

Krentz, Jayne Ann: Titkos tehetségek. Európa.
ISBN: 963-07-6995-6 fűzött: 1200 Ft

Krúdy Gyula: Hét bagoly. Osiris. (Millenniumi könyvtár 145.)
ISBN: 963-379-044-6 kötött: 680 Ft

Krúdy Gyula: Krúdy Gyula látogatásai. Osiris. (Millenniumi könyvtár 146.)
ISBN: 963-389-059-4 kötött: 680 Ft

Kubassek János: Balaton és a Balaton-felvidék. Cartographia. (Magyar tájak)
ISBN: 963-353-184-5 fűzött: 1290 Ft

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

L

- Laczó Katalin:** Emlékkönyv. Bába. (Tisza hangja 103.) ISBN: 963-9347-17-5 fűzött: 870 Ft
- Lakodalmi szokások.** Mátka-ság, menyegző. Planétás. (Jelenlévő múlt) ISBN: 963-9014-88-5 kötött: 2500 Ft
- Lawhead, Stephen:** Grál. (5. köt.), 2001. ISBN: 963-07-6954-9 fűzött: 1500 Ft
- Lebert, Benjamin:** Crazy. Európa. ISBN: 963-07-6997-2 kötött: 1500 Ft
- Libik, André:** Szép lányok és terroristák. Egy kalandos élet. Püedlo K. ISBN: 963-9320-15-3 fűzött: 890 Ft
- Love, sex Q [CD-ROM].** Szerelmi intelligencia teszt: ismerd meg önmagad: 640 tesztfeladat. Unit Kft. 5990 Ft
- Luca Anna:** A kép a képtelenben. Orpheusz. ISBN: 963-9377-06-6 fűzött: 1200 Ft

M

- Madách Imre:** Az ember tragédiája. Püedlo K. ISBN: 963-9320-36-6 fűzött: 525 Ft
- Magony Imre:** Fehérvár el-esett.... Kora reggel fáradt felhő alatt... elhagyta a remény-ség. Üde Színfolt K. ISBN: 963-00-6934-2 fűzött: 1490 Ft
- Magyar autó a megvalósult álom.** Pallas. (Pallas könyvek) kötött: 650 Ft
- Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig.** Corvina. (Egyetemi könyvtár) ISBN: 963-13-4946-2 fűzött: 5400 Ft
- Magyarország, 2000.** Beszámoló a társadalom és a gazdaság főbb folyamatairól. KSH. fűzött: 2500 Ft
- Magyarországi kutatóhelyek. 1.** Élettudományok. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-280-0 fűzött:
- Magyarországi kutatóhelyek. 2.** Természettudományok. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-281-9 fűzött:
- Magyarországi kutatóhelyek. 3.** Társadalomtudományok. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-282-7 fűzött:
- Magyarországi kutatóhelyek. 4.** Mutatók. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-316-5 fűzött:

- Magyarország kistérségei. 10/6.** Jász-Nagykun-Szolnok megye. Törökszentmiklós és térsége. Törökszentmiklós and their region: Törökszentmiklós und ihre Region: Törökszentmiklós et sa région. CEBA Hungary. ISBN: 963-9089-89-3 kötött: 2000 Ft
- Magyarország kistérségei. 3/2.** Békés megye. Békés-Csanád. Mezőkovácsháza és térsége: Békés-Csanád smallregion: Békés-Csanád Kleinregion. CEBA Hungary ISBN: 963-9089-87-7 kötött: 2300 Ft
- Magyarország kistérségei. 8/2.** Hajdú-Bihar megye. Debrecen és térsége. CEBA Hungary. ISBN: 963-9089-88-5 fűzött: 2000 Ft
- Magyar Táplálékallergia és Táplálékintolerancia Adatbank.** Tempus-Phare. ISBN: 963-00-3405-0 kötött: 3733 Ft
- Magyar Zoltán:** Halhatatlan és visszatérő hősök. Egy nemzetközi mondatípus Kárpát-medencei redakciói. Akad. K. (Néprajzi tanulmányok) ISBN: 963-05-7804-2 fűzött: 1650 Ft
- Márton Ildikó:** Túl magas a fal. [Regény]. Raszter K. ISBN: 963-8013-12-5 fűzött: 833 Ft
- Michaletzky György:** Kockázati folyamatok. ELTE Eötvös K. ISBN: 963-463-466-4 fűzött: 1170 Ft
- Michaux, Henri:** Tartóoszlopok. Orpheusz Kv. ISBN: 963-9377-03-1 fűzött: 980 Ft
- Miklósi-Sikes Csaba:** Fényképezés és műtermek Erdélyben, 1839–1916. Tanulmány és okmánytár. Haáz R. Alapítvány. (Múzeumi füzetek 18.) ISBN: 973-96873-9-3 fűzött: 983 Ft
- Mikszáth Kálmán:** Különös házasság. 1., Osiris. (Millenniumi könyvtár 149.) ISBN: 963-389-066-7 kötött: 1360 Ft (1–2)
- Mikszáth Kálmán:** Különös házasság. 2., Osiris. (Millenniumi könyvtár 150.) ISBN: 963-389-067-5 kötött:
- Mikszáth Kálmán:** Nem kell mindent tudni. Elbeszélések, 1895–1906. Osiris. (Millenniumi könyvtár 152.) ISBN: 963-389-058-6 kötött: 680 Ft
- Millner Tivadar, 1899–1988 [elektronikus dok.].** OMIKK. (A magyar tudomány és technika nagyjai) ISBN: 963-593-239-1 2912 Ft
- Molnár Ferenc:** Az aruvimi er-

- dő titka. Elbeszélések, karcolatok, humoreszkek. Osiris. (Millenniumi könyvtár 137.) ISBN: 963-389-065-9 kötött: 680 Ft
- Mondák a honfoglalás korából.** Anno. ISBN: 963-375-180-2 kötött: 1125 Ft
- Mountain bike PC CD-ROM.** Unit Kft. 4990 Ft
- Mücher, Werner:** Az Úr ünnepei. a 3Mózes 23. magyarázata. Evangéliumi K. ISBN: 963-9209-70-8 fűzött: 600 Ft

N

- Nagy György:** Molnár Ferenc a világsiker útján. Tinta. ISBN: 963-93072-07-02 fűzött: 1960 Ft
- Nagy Mari – Vidák István:** Tündérberek. Szerző. ISBN: 963-440-024-8 fűzött: 785 Ft
- Nagy Mari – Vidák István:** Türkmen nemezkészítés. Szerző. ISBN: 963-640-486-0 fűzött: 785 Ft
- Nemere István:** Egyetlen kincsem. Szerelmes regény. Anno. ISBN: 963-375-183-7 fűzött: 625 Ft
- Nemere István:** Kínai kémek. A kínai titkosszolgálatok viharos története a huszadik században. Anno. ISBN: 963-375-051-2 fűzött: 625 Ft
- Nemere István:** Lazarus doktornő. Anno. ISBN: 963-375-130-6 fűzött: 625 Ft
- Nemere István:** Ne szeress engem! Regény. Pallas Antikvárium-Lícium-art. ISBN: 963-9117-37-4 fűzött: 798 Ft
- Németh Amadé:** Hangszerek és zenekarok kézikönyve. Anno. ISBN: 963-375-121-7 fűzött: 750 Ft
- Nerval, Gérard de:** Aurélia. Orpheusz Kv. ISBN: 963-9377-01-5 fűzött: 1800 Ft

O

- Ökológia az ezredfordulón. 1.** Konceptió, hosszú távú kutatások. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-274-6 fűzött: 1330 Ft (1–3)
- Ökológia az ezredfordulón. 2.** Esettanulmányok. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-275-4 fűzött:
- Ökológia az ezredfordulón. 3.** Diverzitás, konzerváció, szukcesszió, regeneráció. MTA. (Magyarország az ezredfordulón.) ISBN: 963-508-276-2 fűzött:

P

- Parker, Daniel Duncan:** Ezüstkorona. Az Emerik de Forstl trilógia 3. kötete. Cherubion. (Osiris könyvek 82.) ISBN: 963-9346-22-5 fűzött: 998 Ft
- Parrot, Hanna:** Kézkontroll. Reflexológia mindenkinek. Merlin Agency Book. ISBN: 963-9085-56-1 fűzött: 275 Ft
- Parrot, Hanna:** Talpkontroll. Reflexológia mindenkinek. Merlin Agency Book. ISBN: 963-9085-03-0 fűzött: 275 Ft
- Pataki László Andor:** Békák és bolondok. Politikai pornográfia a "genszterváltásról".-Hátáron Túl Élő Magy. Anyanyelvi Kultúrájáért Alapítvány. ISBN: 963-00-5377-2 fűzött: 999 Ft
- Pátzay László:** Módszeres gondolkodás a vallásról és a politikáról. Püski. ISBN: 963-9337-35-8 kötött: 1250 Ft
- Perjés László:** Internet marketing magyar szemmel. Bagolyvár. ISBN: 963-9197-83-1 fűzött: 1850 Ft
- Peters, John – Nichol, John:** Tornado század. Vadászpülpők hétköznapjai. Gabo. ISBN: 963-9237-51-5 fűzött: 1390 Ft
- Pogány Mária:** Tiszaigar. Egy tiszántúli falu életrajza, 1944–1964. Püski. ISBN: 963-9337-33-1 kötött: 1400 Ft
- Polgár Lea:** Álmatlanság. [Regény]. Múlt és Jövő K. ISBN: 963-9171-60-3 fűzött: 1680 Ft
- Pozessere, Heather Graham:** Eljő a reggel. Hajja. ISBN: 963-9329-11-8 fűzött: 1200 Ft
- Pszichofitness [hangkazetta].** Pihentető, frissítő, erősítő lelki torna. Gondola '96. 1200 Ft

R

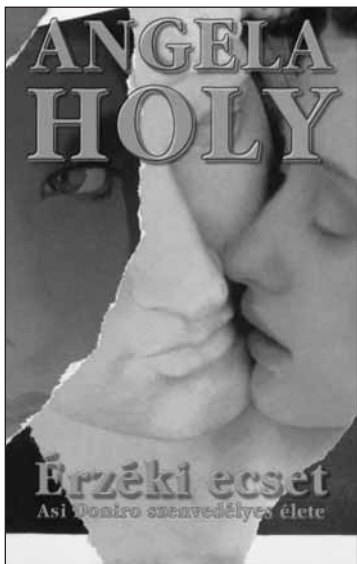
- Reichardt, Hans:** A hét világcsoda. 4. átd. kiad., Tessloff és Babilon. (Mi kicsoda 31.) ISBN: 963-9182-27-3 kötött: 1650 Ft
- Reisinger, Othmar:** Kerttervezés. Cser K. ISBN: 963-9327-40-9 kötött: 2498 Ft
- Rejtő Jenő:** Az elveszett cirkáló. Szukits. ISBN: 963-9344-05-2 kötött: 1390 Ft
- Róbert Péter:** Társadalmi mobilitás. A tények és vélemények tükrében. 2. jav. kiad., Andorka R. Társud. Társ. – Századvég. ISBN: 963-3211-21-4 fűzött: 2240 Ft
- Roberts, Nora:** A Hold könnyei. M. Kvkclub.

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

Angela Holy
nem
létezik.

Asi Doniro
kitalált
személy.

Csak az
Érzéki ecset
igazi –
jó,
olvasmányos
művészregény.

A mese rövid összefoglalásából is kitűnik, hogy fordulatos, érdekes, kellemes olvasmányra számíthat az olvasó: New Yorkban, a Modern Művészetek Múzeumában kiemelkedő jelentőségű eseménynek ígérkezik Asi Doniro festőművész első kiállítása, mert a nagyközönség ekkor ismerheti meg személyesen a művészt. A New York Times számára adott exkluzív interjújából – amit a lap sztárriportere, Julie Lavigen készít – ország-világ előtt lelepleződik a nagy titok: a festőművész vak.

Népszerűsége azóta is üstökös-ként szárnyal, egy új irányzat, a lélekfestészet megteremtése fűződik nevéhez. Közben egzotikus helyszíneken zajlik viharos magánélete. Személyes sikerekre törekvő élettársa, Carole becsapja, Julie-val kölcsönösen vonzódnak egymáshoz, találkozásai mégis mindig veszekedésbe torkoltnak. Többszöri próbálkozás ellenére sem lesz látó ember a szó hétköznapi értelmében, de végül szerencsésen révbe ér az egykor riporterként őt faggató Julie Lavigen oldalán.

Megvásárolható a **Bibliofil, Libri, Líra és Lant** könyvesboltjaiban, viszonteladóknak terjeszti a **Saxum, Pécsi Direkt, Tóthágas, Fix+3, Talentum, Pult, Sunbooks** könyvnyagykereskedés.

ISBN: 963-547-457-1 kötött: 1590 Ft
Roberts, Nora: Csendes öböl. Gabo.

ISBN: 963-9237-56-6 fűzött: 990 Ft
Roberts, Nora: Háborgó tenger. Gabo.

ISBN: 963-9237-55-8 fűzött: 990 Ft
Roberts, Nora: Hazai vizeken. Gabo.

ISBN: 963-9237-54-X fűzött: 990 Ft

S

Sasson, Jean: Királyi sivatag. [Újabb fejezetek Szultána hercegnő életéből]. Gabo.

ISBN: 963-9237-05-1 fűzött: 990 Ft
Schnaus, Ellinor: Régi bútorok

felületkezelése. Cser K.
ISBN: 963-9327-43-3 kötött: 2998 Ft
Selesi, Valerija: Hasznos útitárs Horvátországba utazóknak. Magyar – horvát útitisztár. Geodict.

ISBN: 963-00-5714-X fűzött: 1493 Ft
Siklósi Horváth Klára: Gulliver legújabb kalandja Pinkwellben. Orpheusz.

ISBN: 963-9377-02-3 fűzött: 780 Ft
Sipos Gábor: Az erdélyi református főkonvizstórium kialakítása, 1668–1713–(1736). Erdélyi Múzeum-Egyes. – Erdélyi Ref. Egyhker. (Erdélyi tudományos füzetek 230.)

ISBN: 973-8231-00-0 fűzött: 1350 Ft
Sislay József: Sislay József amerikai magyar költő költeményei. 10. köt. Az apák bűnei a földtekén. 3. kiad., Háttér.

ISBN: 963-8128-96-8 fűzött: 500 Ft
Sislay József: Sislay József amerikai magyar költő költeményei. 9. köt. Műfordítások: modern angol költők antológiája. Háttér.

ISBN: 963-8128-91-7 fűzött: 500 Ft

Sz

Szabó Magda: Álarcosbál. Holnap.

ISBN: 963-346-310-6 kötött: 1200 Ft

Szabó Magda: Zeusz küszöbén. Európa.

ISBN: 963-07-6988-3 kötött: 1400 Ft

Szakonyi Károly: Francia tanya. Shark Print. (Editio plurilingua 2001/4.)

ISBN: 963-86120-2-9 fűzött: 1100 Ft

Székely, Edmond Bordeaux: Az Asa művészete. Utazás a kozmikus óceánhoz. Living Earth – Élő Föld.

ISBN: 963-86161-4-8 fűzött: 1750 Ft

Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái [CD-ROM]. Szöveges adatbázis. Arcanum. (Arcanum digitéka)

ISBN: 963-86029-9-6 11200 Ft

Szöveg-tér-kép. Írások Gécz János műveiről. Orpheusz.

ISBN: 963-9377-05-8 fűzött: 1800 Ft

T

Tárkányi Imre: Kérés és valóság. Válogatott versek. Uránusz.

ISBN: 963-9304-23-9 fűzött: 933 Ft

Tolkien, John Ronald Reuel: A sonkádi Egyed gazda. Szukits.

ISBN: 963-9344-62-1 kötött: 1290 Ft

Török Ferenc: Koko, a király. 2. bőv. kiad., Nyik-ki BT.

ISBN: 963-03-7381-5 fűzött: 1180 Ft

U

UFOLógia PC CD-ROM. Unit Ftt. 5990 Ft

V

Vajdai Ágnes – Varga Kálmán: Mária Terézia Gödöllőn. Műemlékek Áll. Gondnoksága.

ISBN: 963-00-6196-1 kötött: 2000 Ft

Valigi, Cinzia – Santini, Loretta: Róma és a Vatikán. Útikönyv térképpel. Narni, Plurigraf, Terni. (Olaszországi városok)

ISBN: 88-7280-499-X fűzött: 1390 Ft

Vígh József: Horgászni szeret-

nék! Pallas Antikvárium.
ISBN: 963-9117-44-7 fűzött: 450 Ft
Vincenz, Stanislaw: Találkozás haszidokkal. Esszék. Múlt és Jövő K.

ISBN: 963-9171-61-1 fűzött: 1850 Ft
Vörösmarty és a romantika. Művészetek Háza – OSZMI.
ISBN: 963-9000-18-3 fűzött: 1300 Ft

W

Wacquant, Loic: A nyomor börtönei. A "zéró tolerancia" világméretű terjedése. Helikon. (Helikon huszonegy)

ISBN: 963-208-701-1 fűzött: 1280 Ft
Wagner, Gudrun: Dóra, gyere vissza! Evangéliumi K.

ISBN: 963-9209-66-X fűzött: 600 Ft

Webster, Richard: Asztrálutazás. Testen kívüli transzcendentális élmények időben és térben. Édesvíz.

ISBN: 963-528-494-2 fűzött: 1690 Ft

White, Terence Hanbury: Üdv néked, Arthur, nagy király. M. Kvkklub.

ISBN: 963-547-425-3 kötött: 2300 Ft

Willmann, Helmut – Worsch, Wolfgang – Drogman György: Langenscheidt euro-

szótár: német-magyar-német, német-magyar. Akad. K.–Langenscheidt.

ISBN: 963-05-7414-4 kötött: 2500 Ft

Wjst, Walter: Efézus. Egy nagyvárosi gyülekezet felemelkedése és bukása. Evangéliumi K.

ISBN: 963-9209-72-4 fűzött: 900 Ft

Wurtzel, Elizabeth: Prozac-ország. Fiatalon és depressziósan Amerikában. Európa.

ISBN: 963-07-6992-1 kötött: 1980 Ft

Z

Zoltán Márta: Paso a paso. Spanyol nyelvi szöveg- és feladatgyűjtemény nyelvizsgákra készülőknek. Átd., jav. kiad., Zoltán M.

ISBN: 963-440-259-3 fűzött: 2800 Ft

Zs

Zsávolya Zoltán: Hollandi bolygó. Orpheusz.
ISBN: 963-9377-10-4 fűzött: 1550 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

webconsult

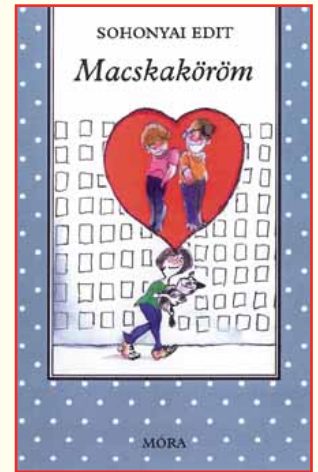
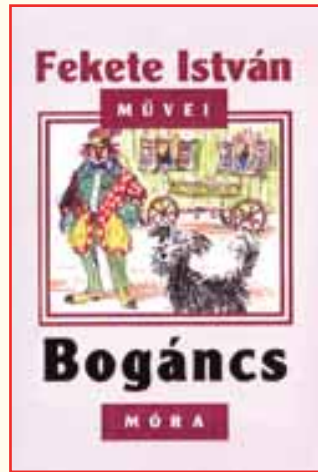
<http://www.webconsult.hu>

► Arculattervezés, Interaktív honlapok készítése, ►
► Internetes alkalmazásfejlesztés, Elektronikus kereskedelem ►
► Szaktanácsadás ►

Telefon: 432-9435, 432-9436, 261-2160

TANÉVKEZDÉS ELŐTT A MÓRA KIADÓ KÍNÁLATÁBÓL!

Lajta Erika
A zöld angyal
(Zsiráf könyvek)
48 p., kötve, ill. Kelemen István
Mitől lett „zöld” az őrangyal, mi a vizsgafeladat a szellemiskolában, hogyan köszönjük a vasorrú babáknak? Lajta Erika modern meséi groteszk fintorral és megannyi nyelvi leleménnyel fordítják visszajára a megszokott meseszöveget.
850 Ft

Aubry, C.
Belle és Sébastien
173 p., kötve
A születésétől árva Sébastien., a kis vadóc, és a hegyekben kóborló, az emberekben csalódott hatalmas fehér kutya egymásra találásának izgalmas, kalandos története.
890Ft

Fekete István
Bogáncs
304 p., kötve.
Ill. Györfi András
Bogáncs pumi a javából, aki pusztai terelő kutyaként boldogan csaholva végzi a dolgát a nyáj őrzésében, hűséggel követve gazdája minden intését. Egy napon azonban elszakad a pusztától, új és új kalandokba keveredik...

Janikovszky Éva
Égigérő fű
85 p., kötve, ill. Réber László
Csuda dolgok történnek a régi bérházban, ahol Misu Dezső bácsinál, Síróbaba Kamilla kisasszonynál tölti a nyarat. A könyvből sikeres tévéfilm készült, feledhetetlen színészek közreműködésével.
1180 Ft

Sohonyai Edit
Macskaköröm
(Pöttyös könyvek),
160 p., fűzve, ill. Sajdik Ferenc
A tizennégy éves Mészáros Zsófinak három kívánsága van: 1. Legyen a papagájaimnak fiókájuk. 2. Költözzünk családi házba. 3. Legyek szép! Amikor egy szöke, igen jóképű fiú, egy bizonyos Zsolti felfedezi hősnönket, a 3. kívánság válik a legfontosabbá. Vagy talán mégsem? Lehet, hogy csak a tükör mutat fintort, valahányszor Zsófi belenéz?
890 Ft

1134 Budapest, Váci út 19., Telefon: 320-4740, e-mail: mora_kiado@elender.hu, web-oldal: www.morakiado.hu

Keresse könyveinket az Interneten is: www.csokonai.hu

A Csokonai Kiadó ajánlja alföldi könyvek sorozatát

1998-ban a Csokonai Kiadó és az Alföld szerkesztősége *alföldi könyvek* címmel sorozatot indított a laphoz kötődő, a folyóirat korszerű irodalmi elkötelezettségét támogató munkatársainak műveiből. A könyvsorozat szerkesztője Aczél Géza, az egyes kötetek szerkesztője Keresztury Tibor, tipográfusa Kass János. A sorozat eddig megjelent kötetei:

1. Szegegy–Maszák Mihály: **Irodalmi kánonok** (tanulmányok) 750 Ft
2. Szirák Péter: **Folytonosság és változás**
A '80-as évek elbeszélő prózájáról (monográfia) 750 Ft
3. Kulcsár-Szabó Ernő:
A megértés alakzatai (tanulmányok, kritikák) 750 Ft
4. Angyalosi Gergely:
Kritikus határmezsgyén (tanulmányok, kritikák) 750 Ft
5. Halász László: **Az értelmezés változatai** (tanulmányok) 750 Ft
6. Németh G. Béla: **Hét folyóirat 1945–1950** (tanulmányok) 980 Ft
7. Balassa Péter:
Törésfolyamatok (esszék, tanulmányok, kritikák) 980 Ft
8. Vándor szövevény
(Az Alföld Stúdió antológiája, szerk.: Szirák Péter) 980 Ft
9. Vajda Mihály: **Tükörben** (esszék, kritikák) 980 Ft

A Csokonai Kiadó kiadványait megrendelheti közvetlenül a kiadótól is:
4025 Debrecen, Piac u. 45.
Levélben: 4001 Debrecen, Pf. 169.
Telefonon vagy faxon: (52) 314-984
E-mailben: rendeles@csokonai.hu
Weben: www.csokonai.hu

